

**A Lorántffy Zsuzsanna
Református Általános Iskola
Pedagógiai Programja**

Tartalomjegyzék

.....	1
TARTALOMJEGYZÉK.....	2
BEVEZETÉS	5
AZ ISKOLA BEMUTATÁSA	6
1. NEVELÉSI PROGRAM	7
1.1 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	7
1.1.1 AZ ISKOLA KERESZTYÉN NEVELÉSFILÓZÓFIAI ELVEI.....	7
1.1.2 AZ ISKOLA CÉLMEGHATÁROZÁSA	8
1.1.3 AZ ISKOLA FELADAT-MEGHATÁROZÁSA	9
1.1.5 AZ ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ÉS A NEMZETI ÁLAPTANTERV KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATAI	10
1.1.6. A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	13
<i>A kulcskompetenciák.....</i>	<i>13</i>
<i>Anyanyelvi kommunikáció.....</i>	<i>13</i>
<i>Idegen nyelvi kommunikáció.....</i>	<i>14</i>
<i>Matematikai kompetencia</i>	<i>14</i>
<i>Természettudományos kompetencia.....</i>	<i>15</i>
<i>A hatékony, önálló tanulás.....</i>	<i>16</i>
<i>Szociális és állampolgári kompetencia</i>	<i>17</i>
<i>Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia</i>	<i>18</i>
<i>Estétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség</i>	<i>18</i>
1.2. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	19
1.2.1 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI ELVEINK	20
1.2.2 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK	20
1.3 AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK.....	23
1.3.1 EGÉSZSÉGFEJLESZTŐ, EGÉSZSÉGNEVELŐ CSOPORT LÉTREHOZÁSA	23
1.3.2 A SEGÍTŐ KAPCSOLATOK SZÍNTEREI.....	23
1.3.3 AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ISKOLAI TERÜLETEI	24
1.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	26
1.4.1 ALAPELVEINK	26
1.4.2 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATAINK.....	26
1.4.3 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SZÍNTEREI, TEVÉKENYSÉGFORMÁI	27
1.4.4 TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEK.....	27
1.4.4.1. <i>Rendszeres tanórán kívüli foglalkozások</i>	<i>27</i>
1.4.4.2 <i>Alkalmanként szervezett foglalkozások</i>	<i>28</i>
1.4.4.2.1 <i>„Határtalanul” pályázat.....</i>	<i>28</i>
1.4.4.3. <i>A tanítási órán kívüli egyéb foglalkozások.....</i>	<i>29</i>
1.5 A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI.....	30
1.5.1 A PEDAGÓGUSOK LEGFONTOSABB HELYI FELADATAI	30
1.5.2 AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE	31
1.6 KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	31
1.6.1 A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	32
1.6.1.1 A TEHETSÉGFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI TANÓRÁN BELÜL	32
1.6.1.2 A TEHETSÉGFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI TANÓRÁN KÍVÜL	33
1.6.2 GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI TEVÉKENYSÉG	34
1.6.3 A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	36
1.6.4. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK	39
1.7 AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE	46

1.8 KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL	46
1.8.1 KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, A CSALÁDDAL	46
1.8.2. A TANULÓK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK.....	47
1.8.3. A SZÜLŐK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK	47
1.8.4. AZ ISKOLA PARTNEREIT ÉRINTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK	47
1.9 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA	48
1.9.1 A VIZSGASZABÁLYZAT CÉLJA	48
1.9.2 A VIZSGASZABÁLYZAT HATÁLYA	48
1.9.3 AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE	48
1.9.4 A VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI	49
1.9.5 A VIZSGATÁRGYAK KÖVETELMÉNYEI.....	50
1.10 A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	50
1.10.1 A FELVÉTELI ELJÁRÁS SZABÁLYAI.....	50
1.10.2 AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI.....	51
1.11 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	51
2. HELYI TANTERV.....	52
ÁLTALÁNOS ALAPELVEK	52
2.1 A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE	53
2.1.1 <i>Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:</i>	53
2.2 A VÁLASZTOTT KERETTANTERV ÁLTAL MEGHATÁROZOTT, ÉS AFÖLÖTTI ÓRASZÁMOK	53
2.2.1 <i>A 2013/2014-es tanévtől 2. és 6. évfolyamtól kifutó rendszerben:</i>	53
2.2.2 <i>Kerettantervi óraszámok 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben:</i>	54
<i>Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 1-4. évfolyamon.....</i>	54
<i>Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5-8. évfolyamon.....</i>	55
2.2.3 <i>A szabadon felhasználható órakeret elosztása</i>	56
2.2.4 <i>Órahálók a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben.....</i>	57
2.3 AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	61
2.4 A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	62
2.5 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FEJLESZTŐ PROGRAMJA	63
2.6 A MINDENNAPOS ISKOLAI TESTEDZÉSI PROGRAM	65
2.7 VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK, EZEKHEZ A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI ...	65
2.8 A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE	66
2.8.1 <i>Az iskolai beszámoltatás formái, követelményei</i>	66
2.8.2 <i>A tanulmányi munka értékelése.....</i>	77
2.8.3 <i>A magatartás és szorgalom értékelése</i>	80
2.8.3.1 <i>Magatartás értékelése</i>	80
2.8.3.2 <i>Szorgalom értékelése.....</i>	81
2.9 A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	82
2.10 A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSE	83
2.11 A TANULÓK FIZIKAI ÉS MOTORIKUS KÉPESSÉGEINEK MÉRÉSE	83
2.12 EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	85
2.12.1 <i>Egészségnevelési program</i>	85

2.12.1.1 Fogalmak	85
2.12.1.2 Az egészségnevelés célja, feladatai	85
2.12.1.3 Az egészségnevelés	86
2.12.1.4 Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek	87
2.12.2 Környezetnevelési program	88
2.12.2.1 Fogalmak	88
2.12.2.2 A környezettudatosságra nevelés célja	88
2.12.2.3 Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok	89
2.12.2.4 Helyzetkép	90
2.12.2.4.1 A település	90
2.12.2.4.2 Az iskola	90
2.12.2.4.3 Erőforrások	91
2.12.2.5 Konkrét célok és feladatok	92
2.12.2.6 Tanulásszervezési és tartalmi keretek	93
2.12.2.6.1 Hagyományos tanórai foglalkozások	93
2.12.2.6.2 Nem hagyományos tanórai foglalkozások	99
2.12.2.7 Módszerek	100
2.12.2.8 Taneszközök	101
2.13 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	101
2.13.1 SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	102
2.14 A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI	103
2.15 FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK	104
2.16 AZ OTTHONI, NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	105
2.17 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA	106
2.17.1 ALAPELVEK:	106
2.17.2 A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA	106
2.17.3 A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA	106
2.18 A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.

Bevezetés

Intézményünk küldetését az alábbi – vezérigének választott – bibliai idézettel foglaljuk össze:

„Intésemet fogadjátok el, ne az ezüstöt, inkább a tudást, mint a színaranyat!”

(Példabeszédek 8:10)

Nincs, értékesebb és nagyobb dolog annál, mint gyermekeinket örökkévaló, el nem veszíthető kincshez juttatni. Olyan kincshez, amit sem rozsdá, sem idő nem őröl fel, nem veszít erejéből, hanem napról-napra fényesebb lesz. Ezt a szent feladatot bízta Isten a Tiszakesziben működő Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskolára.

Az iskola a jelen pedagógiai programmal és helyi tantervvel tudatosan vállalja a keresztyén és a humanista értékek közvetítését és ehhez szeretetteljes légkör megteremtésére törekszik. Ez a szempont elsődleges a pedagógusok megválasztásánál is, akik kellő szakmai felkészültséggel és keresztyénségük hiteles megélésével formálják a rájuk bízott gyermekeket.

De kérdezhetné valaki: Honnan veszi egy pedagógus azt a vakmerőséget, hogy beleszól egy bontakozó élet formálásába? Erre a kérdésre sokan úgy válaszolnak, hogy ez valóban jogtalanság, az iskola csak oktasson, nehogy megsértse a gyermekek személyiségi jogait, szabadságát.

Hitünk más választ ad erre a kérdésre. Mi attól az Istentől kérünk segítséget pedagógusi munkánkhoz, aki szabadságunk ajándékozója. Őt kérjük, hogy adjon nekünk tisztánlátást, türelmet, szeretetet, hogy a ránk bízottakban minél tökéletesebben megvalósulhassanak az ő minden emberi elképzelést meghaladó tervei. Hisszük, hogy ennek az isteni elgondolásnak megvalósulása színaranynál értékesebb kincset jelenthet mind a felnövekvő gyermekek, mind családjaik és végső soron egész nemzetünk számára!

Ez a legfőbb vágyunk, hogy ebben az áldásban minél több gyermek, rajtuk keresztül minél több család részesüljön. Reménységünk szerint iskolánk által a falu is olyan kincset nyer, amit senki és semmi nem vehet el tőle, amikor látjuk gyermekeinkben kibontakozni Isten szeretetét, amikor látjuk, hogyan határozza meg életüket az igaz hit, a szeretet, a tisztesség, a tisztelet, az egymásra figyelés.

A fentiek megvalósításának céljából hívta életre a Tiszakeszi Református Egyházközség 1996. április 24-én a Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskolát.

Az iskola bemutatása

A református iskola történelmi gyökerei

Tiszakeszi a XVIII. században református község volt. Ilyen módon a református iskola története a település református gyülekezetének történetével kezdődik, melyhez egészen 1716-ig kell visszatekintnünk a múltba. Közel 300 esztendő örökség tehát az, amit tovább szeretnénk vinni. Ez a múlt kötelez és eligazít.

Évszázadok alatt sok gonddal és vesződéssel járt az iskola fenntartása, de ősünk soha nem tettek le róla. A szemléletesség kedvéért néhány mondattal hadd emlékezzünk meg elődeink erőfeszítéseiről, mellyel biztosították viszontagságos időkben is az iskola működését.

„A református iskola a kezdetektől fogva több épületben működött, külön a leány illetve a fiúiskola. Az épületeket többször át kellett építeni - egyszer árvíz, kétszer tűzvész okozta károk miatt. 1910-ig két iskola működött, ekkor tanfelügyelői leirat érkezett, hogy az egyház építsen harmadik iskolát, mert másképpen községi iskola felállítását rendelik el. Az új épület 1911 őszére iskolai bútorokkal együtt elkészült. 1938-ban az államtól kapott segéllyel a meglévő épületeket még két tanteremmel bővítették. Így a Tiszakeszi Református Egyháznak öt tanterme és - az évek során szorgalmas munkával felépített - négy tanítói lakása lett.”

Sajnálatos módon a református iskola működése és ezzel együtt története majdnem 50 esztendőn keresztül szünetelt, mivel 1948. május 16-án az iskolák államosításával az egyházközség elveszíti öt tantermes iskoláját, a 4 tanítói lakást melléképületeivel együtt.

Az eddigiekből is jól látható, hogy az egyház megbízható patrónusnak bizonyult, hiszen saját egyháztagjainak gyermekeit nevelte itt. „Az iskola az egyház veteményeskertje”. Ma is az kíván lenni. Azt az embert akarja e világnak nevelni, akinek neve: magyar református keresztyén.

Az iskola jelenlegi helyzete

A történelmi gyökereken túl az iskola indításának az alapját képezi az a megállapodás, melyet a Tiszakeszi Önkormányzat és a Tiszakeszi Református Egyházközség kötött meg és írt alá 1992. május 19-én. E megállapodás szerint az Egyházközség tulajdonába és használatába kerültek 1996. július 1-vel az oktatás megkezdéséhez szükséges épületek és a hozzá tartozó telek.

Az egyházközség a természetben visszakapott épületeken kívül a pénzügyi kárpótlásból kezdte el megvalósítani egy korszerű, a mai kor igényeinek is megfelelő iskola kiépítését. Ennek a szinte erőnket meghaladó munkának az első fázisa sikeresen befejeződött 2001-ben a sok helyről érkező segítségnek és Isten gondviselő kegyelmének köszönhetően. Ugyanakkor jelenleg is a megvalósítás folyamatában lévő tervünk az iskola felszereltségének és eszközrendszerének folyamatos fejlesztése.

A tárgyi feltételek megléte mellett nem kevésbé fontos, hogy legyen igény is azokra a sajátos értékekre, melyet iskolánk adni tud. Mivel a község nagyobb része református és az iskoláskorú gyermekeknél is ez az arány, ezért a szülőknek ilyen módon kívánjuk azt a segítséget megadni, hogy a keresztes alakalmával tett fogadalmukhoz híven ne csak hitben neveljék, hanem legyen módjuk hitben neveltetni is gyermeküket. Éppen ezért iskolánk elsősorban a református gyermekek számára akar kaput nyitni, de a református iskolák hagyományához híven természetesen más felekezeti gyermekek számára is nyitott olyan módon, hogy teljes mértékben tiszteletben tartja sajátos értékeit.

A helybeli gyermekeken túl igyekszünk a körzetből - elsősorban Tiszatarjánból - jelentkező gyermekek részére is megadni azt a lehetőséget, hogy iskolánkban gyarápíthassák ismereteiket.

Ilyen módon iskolánk az 1996/97. tanévben az első osztály indítása óta egyre jobb feltételek között folytathatta felmenő rendszerben az oktató-nevelő munkát. A 2003/2004-es tanév különösen is fontos mérföldkő volt az újraindított református iskola történetében, ekkor érkezünk el az első végzős

osztály kibocsátásához. 2015-ben intézményünk egy új telephellyel bővült, a szomszédos telken, a Községháza utca 18. sz. alatt található 5 tantermes épülettel, melyet Tiszakeszi Község Önkormányzata 30 éves időtartamra adott használatba fenntartónknak, a Tiszakeszi Református Egyházközségnek. Az előttünk álló időszakban is Isten megtartó kegyelmét remélve kívánunk az Ő dicsőségére munkálkodni.

1. Nevelési program

1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai eszközei, eljárásai

1.1.1 Az iskola keresztyén nevelésfilozófiai elvei

Iskolánk úgy töltheti be funkcióját, ha maga elé a keresztyénoktatást és nevelést szem előtt tartó célokat állít, és ezek elérésére törekszik. Ilyen megvalósítandó cél- és feladatrendszernek találjuk a Magyarországi Református Egyház iskoláinak küldetés-nyilatkozatát, melynek alapján kívánjuk meghatározni intézményünk céljait és feladatait.

Jézus Krisztus missziói parancsa: "... Tegyetek tanítványokká minden népeket..." (Mt. 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak és az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezeteket abban, hogy valóra válthassák a gyermek kereszttelésekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, "hogy ha majd felnőtt, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt".

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

Meglátásunk szerint a református keresztyén nevelés három szintéren valósul meg, nevezetesen

- a családban;
- a gyülekezetben;
- az iskolában.

A család helye és szerepe a nevelésben

A gyermeket adottságaival együtt Isten ajándékának tekintjük. (127. Zsoltár). A gyermek nevelése és tanítása, illetve neveltetése és taníttatása a szülők, a család kötelessége. A nevelési kötelezettségének a család eleget tehet személyesen, és úgy, hogy olyan közösségekkel osztja meg a felelősségét, amelyek nevelési elvei, gyakorlata megegyezik, vagy közel áll a sajátjához, és azt várja el ezektől a közösségektől, hogy saját nevelői tevékenységét kiegészítsék. Nevelési felelősségét megosztja (átruházza) akkor is, ha a nevelés valamelyik területén (testi, lelki, értelmi) kompetenciája megszűnik.

A gyülekezet helye és szerepe a gyermeknevelésben

Kereszttelésekor egy új közösségbe kerül a gyermek. Ez az első időben formális és közvetett, hiszen a gyermeket a gyülekezet részéről közvetlen hatások nem érik. A szülők részéről viszont elkötelezettséget jelent arra nézve, hogy "... úgy nevelem és neveltetem, hogy egykor majd önként tegyen vallást hitéről. "

A kezdeti szakaszban a gyülekezet felelőssége közvetett, nem elsősorban a gyermekre, hanem a szülőkre irányuló hatásokban nyilvánul meg. Később egyre több olyan lehetőség van, amelyen keresztül közvetlenül hat a gyermekre (gyermek-istentisztelet, hittanóra, konfirmáció).

Az oktatási intézmény szerepe a nevelésben

E nevelési szintéren a család által ránk bízott gyermekekből egészséges, jellemes, művelt keresztyén emberek nevelése valósul meg, akik megtalálják életük értelmét, célját és helyüket a társadalomban.

Az egészséges, normális helyzetben a nevelés irányítója, koordinátora és szervezője a család, tehát összességében a család fogja össze a nevelés folyamatát és a gyermek is a családot fogadja el nevelési központként.

Sajnos bizonyos körülmények között a család vagy nem képes, vagy nem akarja felvállalni a vezető szerepet. Ilyenkor a gyülekezet és különösképpen az iskola szerepe megnő.

Iskolánk oktatási alapfeladata, hogy a legmagasabb szinten ismeretanyagot közvetítsen és érvényesítse azokat a nevelési elveket, melyek alkalmazásával gyermekeink jellemes és erkölcsös felnőttekké válnak. Mindezeknek megvalósulásához a család ad egyrészt támaszt, alapot, másrészt a továbblépés érdekében megbízást a református iskola számára. A református gyülekezet bekapcsolódásával e 3 szintérnek (intézménynek) az együttműködése tud igazán hatékony eredményt elérni a gyermek fejlődésében. Éppen ezért az iskola részéről fontos a színvonalas alapfeladat végzésén túlmenően a szülők felé a folyamatos tájékoztatás, aktív kapcsolattartás a legkülönbözőbb módokon Pl.: szülői értekezlet, nyílt napok, tanítók rendszeres családlátogatása, kirándulások és táborozások a szülők részvételével, iskolai ünnepek, programok szervezése minden esetben a szülők részvételére is számítva.

A fentiek alapján iskolánk nevelésfilozófiájáról elmondható, hogy intézményünkben a keresztyén hitelvi alapon végzendő pedagógiai munkánk egyben családpedagógiát is jelent.

1.1.2 Az iskola célmeghatározása

Iskolánk célja, hogy megalapozza a tanulók egyéni és társadalmi szempontból is hasznos személyiségének kialakulását, biztos tudást, optimális mennyiségű és minőségű ismeretanyagot nyújtson, mely szilárd alapot teremt a továbbtanulás próbatételeihez is.

Református iskolánk eszményképe egy sokoldalúan képzett, hitben élő, Istenhez, az egyházhoz és a hazához hű egészséges lelkületű ember. Ennek érdekében igyekszünk minden egyes tanulónknak megadni az alapot az élet minden irányába (munka, család, művelődés, hitélet, szabad idő)

Iskolánk célja, hogy:

- minden tanulónak egységes, korszerű, továbbépíthető alapképzettséget adjon;
- céltudatosan alakítsa ki a tanulóban a Biblia tiszta tanításán nyugvó református keresztyén világszemlélet alapjait;
- fejlessze a hitben élő, keresztyén emberre jellemző szellemi, lelki, erkölcsi tulajdonságokat, nemzeti elkötelezettséget (elhivatottságot), a munka megbecsülését, családközponturn gondolkodást, embertársai iránt nyitott közösségi magatartást;
- megalapozza a tanulók korszerű technikai műveltségét;
- tegye képessé őket a teremtett világ, a természet szépségének befogadására, de értékinek megóvására;
- testileg, szellemileg egészséges nemzedéket neveljen.

Intézményünk református vallású diákjaiból öntudatos magyar reformátusokat kíván nevelni.

1. Reformátusokat, tehát olyan keresztyéneket, akik:

- életének zsinórmértéke a Szentírás; elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi Kátét és a II. Helvét hitvallást;
- tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

2. Magyar reformátusokat, azaz olyan kálvinistákat, akik:

- a magyar kultúrát - elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat - megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják;
- ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit; szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.

3. Öntudatos magyar reformátusokat, azaz olyan magyar reformátusokat, akik:

- tudják, hogy Kiben és miért hisznek;
- képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni;
- törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására;
- jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével képesek a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére;
- képesek a valódi értékek felismerésére és tiszteletére;
- törekszenek a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére;
- testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre;
- embertársaik segítésére;
- a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére;
- felelős helytállásra.

A Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola a nem református vallású keresztyén diákjait öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk, felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

1.1.3 Az iskola feladat-meghatározása

A fenti célok elérése érdekében iskolánknak az a feladata, hogy imádsággal, igényes nevelő- oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek, eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

A református iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy

- megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival;
- a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja;
- hitéletének közösségi alkalmi révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít;
- növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét;
- növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára;
- a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre;
- a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét;
- gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat;
- megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út;

- rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

1.1.4 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Ismeretközvetítő és képességfejlesztő munkánk során tisztában kell lennünk a ránk bízott gyermekek fejlődéslelektani sajátosságaival.

Különösen kisiskolás korban fontos szem előtt tartanunk a tanulás-pszichológia kutatásainak eredményeit, mely szerint annál hatékonyabb az ismeretszerzés folyamata, minél több "csatornán" (olvasott, hallott, látott, cselekvés szintjére emelt stb. információáramlás) keresztül érkeznek hozzánk az információk. Ebből következik, hogy alsó tagozatban célszerű minél több szemléltető eszközt, applikációt beépíteni az ismeretközvetítés folyamatába.

Az ismeretátadás kapcsán felszínre kerül a differenciálás kérdése, hiszen a gyermekek nem egyforma képességűek, tulajdonságúak. Iskolánkban nagy hangsúlyt fektetünk a differenciálásra, akár a felzárkóztatás, akár a tehetséggondozás területeit nézzük. Az új ismeretek elsajátításánál az alul, vagy túlterhelés a gyermek kedvét szegheti. A differenciálás eszköz a megfelelő terhelési szint eléréséhez. A differenciálás alapos felkészültséget, pontos óravezetést és ellenőrzést igényel. Kiemelten fontosnak tartjuk a csoportmunka alkalmazását, ezen belül a kooperatív munkaformát részesítjük előnyben, mely hatékonyan bizonyul a kompetenciafejlesztésben. Hangsúlyt fektetünk az tanulási technikák megismertetésére is, és nem felejtkezünk el arról sem, hogy tanulóinkat egyéni tanulási stratégia kialakításához segítsük hozzá.

Összegezve az eddig leírtakat, olyan tanítási módszereket, eljárásokat alkalmazunk, amelyek hozzásegítik tanulóinkat az életkori sajátosságaiknak megfelelő önálló gondolkodáshoz, tanuláshoz és kritikai képességeik kifejlesztéséhez, és amelyek segítségével - figyelemmel az egyes tanulók képességeire - az általunk közvetített tananyagot a diákok el tudják sajátítani az alkalmazási készség szintjén.

A nevelő-oktató munka eredményességét a kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások és a tanórán kívüli foglalkozások, valamint az iskolán kívül szerzett ismeretek együttese adja.

1.1.5 Az iskola pedagógiai programja és a Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai

Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önismeret és önkontroll, melyet református keresztyénként a Biblia tanításán keresztül formálunk. A személyiség fejlődését segítő, önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezetet alakítunk ki a tanulók számára. Olyan környezetet biztosítunk, mely fokozza a társak, a környezet iránti érzékenységet, fejleszti az erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságot.

Hon- és népismeret

- Értékek tiszteletére, megbecsülésére, mások értékeinek felismerésére, elismerésére való nevelés.
- Nemzeti értékeink megóvására, ápolására nevelés: hagyományőrzés, hagyományteremtés.
- Minden tanuló ismerje a magyar nép nemzeti szimbólumait, iskolánk jelképeit.
- Tanulmányi kirándulások alkalmával hazánk történelmi és földrajzi nevezetességeinek megtekintése.

- Népi hagyományok megismerése, ápolása.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európához, más népekhez való kapcsolat ápolása kiemelkedően fontos terület. A nyelvtanuláson túl célunk az európai kultúra, életmód, szokások, hagyományok iránti érdeklődés felkeltése, a nemzetközi együttműködés szükségességének a felismertetése, valamint saját kultúrájának megismeretése más népekkel. Mint az Európai Unió leendő polgárai, diákjaink szerezzenek olyan ismereteket, személyes tapasztalatokat, amelyek birtokában meg tudják majd találni helyüket az európai nyitott társadalomban, tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel.

Környezettudatoságra nevelés

Hitünk szerint a teremtett világ Isten alkotómunkájának eredménye, melynek megóvásáért, gondozásáért felelősséggel tartozunk.

A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását az osztálytermek, az iskola tereinek esztétikus, ízléses dekorálása, virágosítása, az épület, az udvar tisztán tartása, a parkosítás szemléletformáló ereje szolgálja.

Az iskolában elsajátított ismereteket tegye magáévá a mindennapi életben.

Személyi esztétikuma legyen igényes és példamutató. A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.

Kiemelt feladat a megismerési képesség fejlesztése, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre, amelyek az információs és kommunikációs kultúra szerves részét képezik. Nagy figyelmet kell fordítanunk az elektronikus média hatásmechanizmusainak megértésére, az igényelt információ megtalálására, szelektív használatára.

Testi és lelki egészség

Isten teremtményeiként fontos szem előtt tartanunk emberi létünk összetett voltát, mely szerint nem csak test vagyunk, hanem lélek is. Ha egészségről beszélünk, a kettő egybefüggő ápolására kell gondolnunk. Lelkünk táplálására szolgálnak hitéleti alkalmaink, a csendesnapok, a napi áhítatok, a hit- és erkölcsstan órák, a gyermekistentiszteletek stb.

Az egészséges életmód kialakulása érdekében a napközis foglalkozások, az osztályfőnöki órák segítsék a helyes napirend kialakítását, az egészségi állapotot javító magatartási szokások megerősödését, a pozitív beállítódást.

A tanulók ismerjék meg és alkalmazzák az egészséges táplálkozás szabályait. /Túlzott édesség, szénsavas üdítő fogyasztás, kevés mozgás helyett a vitaminok, a gyümölcsök, a szabad levegőn való tartózkodás legyen a jellemzőbb./

Egészséges, kiegyensúlyozott személyiség nevelése: veszélyforrások, hajszoltság – tv, horror, erőszak – által okozott zavarok kezelése.

Az iskolát segítő szervezetek, személyek bekapcsolása a megelőző és a rehabilitációs folyamatokba /védőnő, SZMK, stb./

Empátia a beteg, fogyatékos embertársak iránt.

A pedagógusok életvitelük legyen példa a tanulók számára.

Tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy

a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátítása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése). Az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása. Az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése. A csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka. Az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása. A gondolkodási kultúra fejlesztése. Az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása. Az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa is. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata ehhez nyújt segítséget. A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a "szabadtér" is.

A tanulás magába foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Célunk tehát a tanulóhoz való pozitív viszony kialakítása, önművelés képességének fejlesztése, az eredményes ismeretsajátítási technikák alkalmazni tudására való nevelés, a kreativitáshoz szükséges képességek megalapozása. /Értő olvasás fejlesztése, emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása./

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A tanítási órák, az osztályfőnöki órák mellett a szabadidős tevékenységek nyújtsanak lehetőséget a tanulóknak képességeik kibontakoztatásában. Ismerjék a tanulók a lehetőségeiket, tudják összehangolni a vágyakat és a realitásokat. Teremtsünk lehetőséget arra, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve pályaismeretüket. /Könyvtár, szakkörök, stb./

Fejleszteni kell a pályaorientáció területének kulcskompetenciáit meghatározó rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képességét.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaiilag tervezett fejlesztése.

Gazdasági nevelés

A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is.

Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az aktív állampolgári létezéshez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulás-szervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

1.1.6. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létezéshez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik. Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben. Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, - értést és alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetére gyakorolt hatásának az ismerete. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatosan).

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben.

Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja – különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IKT szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén.

Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IKT interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT- eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulás iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése.

Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empátikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák.

A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken – a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig – hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása).

Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínákozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre.

Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban.

Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is. Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összehasonlítása mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

Nevelési céljaink megvalósulását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek, amelyek igazodnak:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz;
- értelmi fejlettségéhez;
- képességeihez;
- a nevelők személyiségéhez, vezetői stílusához;
- a mindenkori szituációhoz, annak tartalmához.

A nevelési módszereket, eljárásokat, eszközöket úgy kell megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé, de a választásnál érvényesül a pedagógus módszertani szabadsága is.

1.2. Személyiségfejlesztés

"A kálvinizmus nem a jámbor érzés, a tiszta érzelem keresztyénsége, hanem mindenek fölött az akarat keresztyénsége, a jellem, az erkölcsi érték, a munka és a harc evangéliuma". (Ravasz László)

A gyermek személyiségének fejlődését adottságain túl erőteljesen befolyásolja környezete. Alapvetően felelősségteljes szerepe van egy személyiség fejlődésében a családnak. Ugyanakkor, mint keresztyén intézmény - és háttérben gyülekezet - fokozott figyelemmel és komoly feladattudattal szeretnénk olyan pozitív, értékes impulzusokkal hatni gyermekeinkre, amelyek során egészséges, életük értelmét felismerő, céltudatos, alkotó személyiséggé formálódnak.

Keresztyén nevelési felfogásunk alapján nélkülözhetetlen a református etikai nevelés és ezen keresztül a református jellemformálás.

A személyiségfejlesztés az egész tanulási folyamattal összefügg és nem csupán egy programja az egyházi iskolának. Az egyházi iskola jellege szerint nem a hitoktatást integrálja a tantervébe, hanem éppen fordítva: a közismereti tárgyakat kapcsolja be a keresztyén nevelés rendszerébe anélkül, hogy azok tárgyi autonómiáján erőszakot követne el. A személyiségközpontú tanulási folyamat során maga az ember is változik, ezért nem különíthetők el élesen a személyiséget befolyásoló ismeretszerzési és érzelmi tényezők.

Tanulóink személyiségfejlesztése, harmonikus emberré nevelése érdekében az ismeretátadással szinkronban fejlesztjük belső pszichikus világukat, társas kapcsolati és egyedi személyiségi készségeiket is. Fejleszteni kell a gyermekek önismeretét, együttműködési készségüket, edzeni az akaratukat. Figyelmet kell fordítani a kitaratás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítására. Odafigyelünk az egészségnek, mint alapértéknek elfogadtatására, az egészségmegőrzés igényének felkeltesére, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzésére. Hozzá kell járulni az életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez. Törekszünk:

- a környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítására;
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetésére, emlékeinek tisztelésére, ápolására, megbecsülésére;
- az alapvető állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetésére.

A pedagógusnak, mint modellközvetítőnek, a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközének kell lennie.

Munkánk során egyaránt fontosnak tartjuk a tudásnak és az emberségnek, az intelligenciának és a cselekvőképességnek, az önkibontakoztatásra és az önfejlesztésre való készségeknek a fejlődését.

Tanulóink személyiségfejlődését olyan tanulási környezet megszervezésével segítjük elő, amely önmaguk megismerését segíti, motiválja. Énképük és önismeretük gazdagításával fokozódik az őket körülvevő személyek és dolgok iránti érzékenységük, illetve kialakul az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságuk.

1.2.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elveink

Az egész személyiséget kell fejlesztenünk szem előtt tartva azt, hogy mindenki a saját egyéniségét bontakoztathassa ki. A „személyre szabott”,- az egyén szükségleteire épülő neveléshez szükséges a személyiség elmélyült és pontos ismerete. Ezért a személyiségméréseknek is fontos szerepet szánunk a személyiségfejlesztés folyamatában.

Hisszük, hogy az iskolai nevelést (is) az atmoszféra határozza meg. Az a légkör, amely a személyiségfejlődést elősegíti, melynek erői, töltései a pedagógus személyiségéből és a tanulókkal való kapcsolatából erednek.

Az emberközpontú (nem csak gyermekközpontú) iskola megvalósulását szeretnénk elérni, ahol lehetőség nyílik a harmonikus személyiségalakulásra.

A személyiségfejlesztés során elsődleges eszköznek a dicséretet, a pozitív megerősítést tartjuk.

1.2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek

- A tanulók megismerése (személyiségmérésekkel, közös programok során, egyéni elbeszélésekkel stb.);
- érdekeik, szükségleteik képviselése, fejlődésük értő követése;
- az önismeret, önkritika kialakítása, fejlesztése;
- a fejlesztő értékelés gyakorlatának kialakítása (fejleszti a tanulók önismeretét, önértékelését, tanulási motivációikat);
- az önállóság, önfejlesztés képességének kialakítása;
- az önmagukért és másokért való felelősség kialakítása;
- a „nevelő-oktatómunka céljai”-nál felsorolt általános és egyedi értékek közvetítése, ill. kialakítása;
- színes és sokoldalú iskolai élet kialakítása (versenyek, szakkörök, művészeti körök, diákönkormányzat rendezvényei, iskolai bálók, ünnepélyek, sportrendezvények, művészeti bemutatók, országjárások, táborozások stb.).

1.2.3 Rendellenes személyiségfejlődésű, beilleszkedési és tanulási zavarokkal küszködő, illetve veszélyeztetett tanulók kezelése

Az iskolánk tanulói közül többen szociális, műveltségi hátránnyal érkeznek az iskolába. Számukra a család normái és az iskola elvárásai néha szinte feloldhatatlan kettősséget eredményeznek. Ennek következménye a helyenként devianciába átcsapó magatartás, a tanulmányi munka elhanyagolása, a lemorzsolódás.

Ezért e területen elsődleges feladat a család, a szülők meggyőzése, s a lehetséges mértékig a nevelőmunkába való bevonásuk. Ennek eszközei: rendszeres találkozások, beszélgetések, szülői értekezletek, nyílt napok, fogadóórák, gyülekezeti alkalmakra és rendezvényekre szóló meghívások, tanár-szülő-diák találkozó... stb.

A beilleszkedési problémával küzdő diákok több törődést igényelnek, velük kapcsolatban meg kell találni az egyéni feladatokat, amely elvégzésén keresztül oldani lehet a feszültséget. Olyan foglalkozások felé kell irányítani őket (szakkör, sportkör, felzárkóztató foglalkozások), ahol sikerélményeket szerezhetnek, így oldódhatnak gátlásaik.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Fel kell figyelniük:

- az agresszív megnyilvánulásokra;
- a közönyre és a passzivitásra;
- az érzelemszegény, apatikus magatartásra;
- az elkülönülésre, közömbösségre a társak iránt;
- a túlzott félelemre és szorongásra;
- a látszólag ok nélküli sírásra;
- a kifejezett féltékenységre, irigységre;
- a barátok túl gyakori váltogatására;
- a hiperaktivitásra;
- a teljesítményromlásra;
- a beszédzavarra;
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

Szükséges vizsgálni azt, hogy a viselkedési zavart kiváltó ok:

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása);
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e;
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegényítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.);
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye-e.

Míndezek feltárásában segítséget nyújthatnak:

- a szociometriai felmérések;
- a tanulókkal való személyes beszélgetések;
- a szülőkkal való kapcsolatfelvétel;
- a tanulók viselkedésének figyelemmel kísérése;
- a gyermeket előzőleg tanító tanítókkal, tanárokkal való kapcsolatfelvétel stb.

Az okok pontos ismerete sokat segíthet a magatartási problémák hatékony megoldásában, ill. enyhítésében.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;

- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos fegyelmezési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel.

A beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére egyéni segítségnyújtást kell biztosítani. Ezért fejlesztő foglalkozásokat tartunk a rászorulóknak számára. A tanulmányi nehézséggel küzdőknek felzárkóztató foglalkozást szervezünk heti rendszerességgel. A tanítási órákon előnyben részesítjük az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat (differenciálás, kooperatív csoportmunka). A fent említett tanulók szakszerűbb és hatékonyabb segítése érdekében igénybe vesszük a pedagógiai szakszolgálat tanácsadói tevékenységét is. A velük való együttműködési megállapodás értelmében 1. osztályban tanév elején elvégzik minden diákunk részképesség-szűrését, szakvéleményt készítenek a kiszűrt gyermekekről, akikkel a saját fejlesztő pedagógusunk foglalkozik. Az évenkénti utóvizsgálatokon keresztül követjük a fejlődést, az eredményeket.

1.3 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

1.3.1 Egészségfejlesztő, egészségnevelő csoport létrehozása

A csoport tagjai a következők:

- iskolaigazgató vagy megbízottja;
- az egészségnevelő, aki valamilyen célirányos végzettséget szerzett pedagógus (biológia tanár)
- testnevelő;
- iskolaorvos;
- védőnő;
- diákpresbitérium-vezető;
- gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátor;
- szülői munkaközösség képviselője.

1.3.2 A segítő kapcsolatok szinterei

Szülők (család)

A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programját.

Szülői munkaközösség

Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába bevonjuk a szülői szervezetet, szükséges megnyerni a támogatásukat.

Iskolaorvos, házi orvos, védőnő

Az iskola egészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvos, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el.

Az iskolaorvos és a védőnő feladata:

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát;
- adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése;
- közreműködés az egészségügyi-járványügyi, a környezet egészségügyi, a táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve;
- felkérésre közreműködés az egészségügyi szakértői feladatokban.

Az iskola egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- az életmód és betegség összefüggései
- az iskola tanulóinak egészségi állapota, ennek alapján az „iskola diagnózis” elkészítése, megoldási javaslatok;
- a serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartási, életmódbeli és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában;
- környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben;

- az iskolát övező település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítséggül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben. (Mezőségi Egészségügyi Központ adta lehetőségek, kistérségi projektek.)

Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálat és a települési önkormányzat más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek.

Más egészségügyi intézmények, szervezetek

Az egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes kórházak és intézmények jelentik a segítő kapcsolatok színterét.

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányság ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának. Jó kapcsolatot ápolunk a Mezőcsáti és Tiszaújvárosi Rendőrséggel, valamint a megyei rendőrkapitányság bűnmegelőzési csoportjával.

1.3.3 Az egészségnevelés iskolai területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmaguk és egészségi állapotuk ismerete;
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága;
- az értékek ismerete;
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe;
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata;
- a barátság, a párkapcsolat, a sexualitás szerepe az egészségmegőrzésben;
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete;
- a tanulás technikái;
- az idővel való gazdálkodás szerepe;
- a rizikóvállalás és határai;
- a szenvedélybetegségek elkerülése;
- a tanulási környezet alakítása;
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezethez tartozó vezettségével.

Például:

- Gondoskodás az osztályterem megfelelő, rendszeres szellőztetéséről.
- Tájékozódás a tanulók tanulást is befolyásoló egészségi állapotához tartozó részképesség zavarokról.
- Odafigyelés az osztályterem berendezésére:
 - padok, székek magassága;
 - világítás;
 - számítógépek elhelyezése.

- Figyelmeztetés a megfelelő testtartására.
- Az egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl.: rövidlátás, hallási zavar) ülésrend kialakítása.
- Optimális súlyú iskolatáska hordatása.
- A napi mozgásigény kielégítése.
- Tanórán belüli mozgáslehetőség biztosítása.

Tanórai foglalkozások

A legtöbb tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéssel. Ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet fordítunk.

Osztályfőnöki órák

Éves szinten 3-8 órát fordítunk egészségnevelési témára.

Tanórán kívüli foglalkozások

Napközis foglalkozás

Kiegészíti a tanórai foglalkozásokat. A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak és a kötetlen ismeretszerzésnek is.

Délutáni szabadidős foglalkozások

Sportprogramok, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások tartoznak ide.

Iskolai sportnap

Az iskola egészét átfogó előre tervezett program. Komoly szervezést, felkészülést igényel. A tanév utolsó hetében tartjuk.

Hétfélig iskolai program (családi nap)

Sportrendezvények, kulturális programok, a lelki egészséggel foglalkozó előadás, táplálkozási ismeretek alkotják a nap programját.

Kirándulások, cserkészrendezvények, túrák, sportprogramok

Általában hétfélig szervezett programok, melyek lehetnek osztályszintűek, vegyes csoport számára meghirdetettek, vagy a teljes iskola tanulólétszámra tervezettek, mint pl. a gyermeknapon történő közös kirándulás, melybe szülői kísérőket is bevonunk.

Tájékoztató fórumok

Szülői értekezlet, szülői tájékoztató

Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetben színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrség bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.

Iskolán kívüli rendezvények

Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz

Módszerek

- Leghatékonyabbak az iskola saját ötleteire épülő, illetve önálló szervezésű programok, amelyeknek megvalósításában a tanárok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek.
- Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára.
- Az iskola környezetének szebbé tétele: pl.: versenyeket rendezünk, a témával kapcsolatos plakátokat készítettünk a tanulókkal, pontozzuk az osztálytermeket, faliújságon a témával kapcsolatos cikkeket, írásokat helyezünk el.
- Kirándulásokat szervezünk, lehetővé tesszük a rendszeres testmozgást, a szülőket is bevonjuk ezekbe.
- Áttekintjük a tantárgyakat, és javaslatot teszünk, hogy az egyes tárgyakban miként jelenhet meg az egészségfejlesztés szemlélete.

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az iskolába lépés pillanatától olyan beilleszkedési folyamatot jelent, amelyben a tanulók, tanulócsoporthoz keresik és megtalálják helyüket, miközben folyamatosan alakítják környezetüket és önmagukat. A folyamatok célja az egyén és a társadalom, illetve a bennünket körülvevő környezet, világ közötti kapcsolat kialakítása.

1.4.1 Alapelveink

A közösség formálása, alakítása nem egyetlen tantárgy feladata, mert az oktató-nevelő folyamat egészét áthatja, kiterjed a szabadidős tevékenységekre, közös cselekvésekre és a diákok öntevékeny szerveződéseire is. A közösség váljék színterévé az egyéni tehetség kibontakozásának és fejlesztésének; olyan forrássá, amelyből az egyén erőt meríthet. Segítsen a tanulók esetleges problémáinak, konfliktusainak megoldásában is.

1.4.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- A beilleszkedés folyamatos figyelemmel kísérése, segítése minden életkorban, de kiemelten az alsó tagozat első osztályában.
- Minél több olyan tevékenység, alkalom megteremtése, amely során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat.
- A tanulók minél hatékonyabb bevonása a közös tevékenységekbe, közösségi munkába, ezek folyamatos értékelése.
- Egységes iskolai arculat-, érték- és szimbólumrendszer kialakítása.
- Az értékek megőrzése és gyarapítása.
- A tanulók jó közérzetének megteremtése.
- Harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel.
- A különböző kultúrák, életmódok, vallások, szokások megismertetésével nyitottá, megértővé tenni tanulóinkat a másság iránt.
- A tanulók közvetlen részvételének segítése a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

- A beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése.

1.4.3 A közösségfejlesztés szinterei, tevékenységformái

- osztályfőnöki órák, szakórák, szakkörök;
- tanulmányi kirándulások, táborok;
- tanulmányi- és sportversenyek;
- különböző közös programok (pl. színház-, mozi-, múzeumlátogatás stb.);
- iskolai- és iskolán kívüli rendezvények, ünnepek, megemlékezések;
- iskolai hagyományörzés (pl. kulturális bemutató, sportnapok, bálók, Lorántffy-nap stb.);
- diákpresbitériumi munka.

A közösség irányításában, alakításában meghatározó a szerepe az osztályfőnöknek. Különösen fontos a szerepe a problémák felismerésében és azok keresésében. Fontos a szerepe és a tevékenysége abban, hogy a családot hogyan tudja bevonni, befolyásolni a tanuló támogatásába, mennyire azonos alapelvekkel irányít az iskola és a család. Az osztályfőnök ismerje fel a tanuló problémáit, érzékelje az esetleges deviáns eseteket, és találja meg a problémák megoldásához a helyes utat, vagy azokat a személyeket, akik a probléma megoldásában segítségére lehetnek.

1.4.4 Tanórán kívüli tevékenységek

1.4.4.1. Rendszeres tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások a diákok igényeinek és az iskola lehetőségeinek összehangolásával szerveződnek. Ide tartoznak: a szakkörök, az előkészítők, a felzárkóztató, a tehetséggondozó foglalkozások.

A szakköri foglalkozások időtartama alkalmanként legfeljebb 45 perc lehet, ami adott esetben tömbösített formában is megtartható.

A meghirdetett szakkörökre a szaktanároknál lehet jelentkezni. A jelentkezés a szakkör elindulása után válik véglegessé. Ettől kezdve a szakköri foglalkozásokon való részvétel kötelező.

Az iskola tanárai, vagy bármely más szervezet az iskola diákjai számára az iskolában önköltséges tanfolyamot igazgatói engedéllyel és az érintett tanulók szüleinek írásos beleegyezésével szervezhet.

A rendszeres tanórán kívüli foglalkozások körébe számítjuk a könyvtári foglalkozásokat, mivel intézményünkben nincs sem fő-, sem részfoglalkozású könyvtáros, a nyitvatartást és a szakterülethez kapcsolódó foglalkozásokat a megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógusok végzik a neveléssel, oktatással lekötött munkaidejükben, egyéb foglalkozásként.

A tanórán kívüli rendszeres foglalkozások rendjét külön órarend rögzíti, melyet az igazgató hagy jóvá.

1.4.4.2 Alkalmanként szervezett foglalkozások

Az iskola által egy-egy alkalomra tanórán kívüli, szervezett foglalkozások a következők lehetnek:

- osztálykirándulások;
- tanulmányi kirándulások;
- táborok;
- diákcsoporthoz bel- és külföldi utazásai;
- kulturális intézmények, események és ipari létesítmények látogatásai stb.

Ezek a programok iskolai keretek között csak tanári felügyelettel szervezhetők. A kirándulások, táborozások és az utazások esetén osztályonként 1 pedagógusnak és 15 tanulót meghaladó létszám esetén még egy felnőttnek kell minimum kísérnie a csoportot.

A jelen pedagógiai programban nem szereplő, a tanítási idő alatt több napig tartó tanórán kívüli foglalkozást – írásos kérvény alapján – az igazgató engedélyezheti az osztályban tanító tanárok vagy a nevelőtestület véleményének kikérése után.

A tanulók bármely, az iskola által alkalmanként szervezett több napos programon csak előzetes írásbeli hozzájárulással vehetnek részt. Az engedélyt a szervező tanárnak a program szervezésének megkezdésekor kell beszereznie a szülőktől és az osztályfőnököktől.

A tanulók távollétéről, ha olyan programokon vesznek részt, amelyeken az iskolát képviselik, az igazgató dönt.

1.4.4.2.1 „Határtalanul” pályázat

Intézményünk a közösségfejlesztés területén kiemelt fontosságot tulajdonít a határainkon túl élő magyarokkal való kapcsolatépítésnek. Ezért lehetőség szerint részt veszünk a „Határtalanul” pályázaton. Ha sikerül támogatást nyernünk, olyan területekre utazunk, ahol tanulóink megismerkedhetnek a történelmi Magyarország nevezetességeivel és testvériskolai kapcsolatot kezdeményezünk valamely ottani magyar tanítási nyelvű iskolával. Már kiépült kapcsolatunk van a szlovákiai Alistál református iskolájával, az Erdélyben található Mezőpanit település általános iskolájával. A későbbiekben Kárpát-aljára látogatnánk, s az ottani általános iskolák közül keresnénk testvériskolát. A továbbiakban a kiépült kapcsolatok ápolására, a rendszeres látogatásra, kapcsolattartásra törekszünk.

Amely tanévben pályázati támogatással valósul meg kirándulás a határon túli magyar lakta területekre, így azon tanév június 4-én, a Nemzeti Összetartozás Napján (vagy a hozzá legközelebb álló munkanapon) az ünnepi megemlékezéssel egybekötve ppt bemutató előadást tartunk a kiránduló osztály tagjainak közreműködésével. Egy hozzá közeli munkanapon pedig „Nemzeti összetartozás-Határtalanul!” címmel témanapot rendezünk. Ennek keretében végigjárjuk állomásokon a 7. osztály kirándulásának helyszíneit, ők előadják, bemutatják ismereteiket, élményeiket minden egyes bejárt helyszínnel kapcsolatban, majd a többi osztály tanulói játékos vetélkedő keretében mérik össze tudásukat a hallottakról. Így iskolánk minden tanulója gyarapszik ismeretekben a pályázatnyertes osztály látogatásának köszönhetően.

1.4.4.3. A tanítási órán kívüli egyéb foglalkozások

Az iskola – a tanórai foglalkozások mellett a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei, valamint az intézmény lehetőségeinek figyelembe vételével tanórán kívüli egyéb foglalkozásokat szervez. A foglalkozások helyét és időtartamát az igazgató és helyettese rögzítik a tanórán kívüli órarendben, terembeosztással együtt. A foglalkozásokról naplót kell vezetni.

A napközitthon, tanulószoba minden foglalkozása, az iskolaotthon bizonyos foglalkozásai elsősorban a házi feladatok elkészítésének, a másnapi felkészülésnek, a tanulási technikák elsajátításának, a szabadidő szervezett, kulturált eltöltésének színterei. Óráit naplóba kell dokumentálni.

A tehetséggondozás keretében szolgáló csoportokat a magasabb szintű képzés igényével a munkaközösség-vezetők és az igazgató egyeztetése után lehet meghirdetni. Ezek vezetőit az igazgató bízza meg. A foglalkozások időpontjáról, anyagáról és a jelenlétről naplót kell vezetni.

A tanulók öntevékeny diákköröket hozhatnak létre, melynek meghirdetését, megszervezését és működtetését a diákok végzik. A diákkörök munkája nagymértékben hagyatkozik a kreatív tanulók aktivitására, önfejlesztő tevékenységre. A diákkörök szakmai irányítását a tanulók kérése alapján pedagógusok végzik az intézményvezető engedélyével.

Az iskola ünnepi műsorainak, megemlékezéseinek terveit az éves munkaterv tartalmazza a műsor elkészítéséért felelős pedagógusok megnevezésével. Ezen műsorok összeállítása, gyakorlása a pedagógusok egyéb feladatai közé tartoznak. Az ünnepségeken az iskola tanulói a házirend, az SZMSZ és a szóbeli utasításoknak megfelelő öltözékben és rendben kötelesek megjelenni.

A versenyeken való részvétel a tehetséggondozást célozza. A tanulók intézményi, területi, megyei és országos meghirdetésű versenyeken vehetnek részt, szaktanári felkészítést igénybe véve. A meghirdetett versenyekre a felkészítésért, a szervezésért, a nevezésért a szaktanárok és az igazgatóhelyettes felelősek.

A felzárkóztatások, korrepetálások, fejlesztő foglalkozások célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. A felzárkóztatást az igazgató által megbízott pedagógus tartja.

Az iskolai zenetanulásra a furulyaszakkör szolgál, elsősorban egyéni igényeket hivatott kielégíteni, de az iskolai, községi kulturális rendezvények színesítését is szolgálja.

Az irodalmi, anyanyelvi vagy dráma szakkör az iskola tanulói körében jelentkező igényeket elégíti ki működésével. Feladata tehetséges diákjaink számára kibontakozási lehetőség biztosítása, produkciók készítése az iskola és a község különféle kulturális rendezvényeire.

A tanulmányi kirándulás az iskolai élet, a közösségek kialakításának és fejlődésének szerves, pótolhatatlan része. Ezért az iskola mindent megtesz a kirándulások igényes és egyben olcsó megszervezése és problémamentes lebonyolítása érdekében.

A tanulók kultúrájának fejlesztése érdekében minden lehetőséget megragadunk arra, hogy színházba, moziba, cirkuszba, múzeumba, kiállításra stb. vigyük őket. Ezen alkalmak időpontjai és közösségi keretei nem rögzítettek, az adódó lehetőség és a résztvevők köre változó. Minden esetben az igazgató engedélye szükséges hozzá, aki kijelöli a programért felelős személyt és szóbeli utasításokkal látja el a lebonyolítást illetően.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1.5.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

- Tanítási óráira és tanítási órán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, törekedve a módszertani innovációra és a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására,
- a tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi,
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozások szervez, továbbhaladásukhoz egyéni segítségnyújtást biztosít,
- tehetséges tanulóit differenciáltan foglalkoztatja, versenyekre felkészíti,
- a tanulók munkáját rendszeres ellenőrzi, azt igazságosan, méltányosan és motiváló módon értékeli,
- a számonkérésben törekszik a szóbeli és az írásbeli formák egyensúlyának megtartására,
- a kötelező írásbeli (házi) feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együttesen értékeli,
- a dolgozatokat maximum két héten belüli kijavítja, félévi, év végi zárás előtt minden számonkérést elvégez, témazáró, javító dolgozatot kijavít,
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanulás-tanítása folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermek minél alaposabb megismerése, ami a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerint családlátogatással, és különböző vizsgálatok segítségével érhet el,
- megismeri a tanulóiról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi, és azokat mérlegeli az érintett tanulók tanításakor, osztályzásaikor,
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét,
- biztosítja tanulóinak számára, hogy nyugodt, türelmes, elfogadó légkörben nevelkedjenek,
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek érdeklődésének fenntartása, fejlesztése,
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és szabadidős foglalkozások megtartása során,
- tanítási órákon és azokon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának, és öntevékenységének kialakítására,
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált viselkedés szabályait,
- feladata a megtartott tanítási órák dokumentálása,
- különbözeti, osztályozó, javító vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok segítése,

- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- gondoskodás a szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről
- szertárrendezés
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- feladata, hogy állandó jelleggel gyarapítsa szakmai és pedagógiai tudását

1.5.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg minden tanév júniusában a következő tanévre, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint nevelő osztályának tanulóit. Segíti a közösség kialakulását, együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat. Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét,
- különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát az osztályban tanító kollégákkal való egyeztetés után,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat
- tájékoztató füzet útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat: osztálynapló naprakész vezetése, félévi és év végi statisztikák, továbbtanulással stb. kapcsolatos tennivalók
- mint osztályfőnök saját hatáskörében indokolt esetben 3 nap távollétet engedélyezhet és igazolhat osztálya tanulójának
- az iskola igazgatója által engedélyezett hiányzásokat külön, naprakészen vezeti osztálya tanulóiról
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- javaslatot tesz tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére. (A tanulók véleményét figyelembe véve.)

1.6 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Minden ember születésétől fogva rendelkezik adottságokkal, amelyen kifejllesztésre váró "képességcsírákat" értünk. Az **adottság** a fejlődés természeti előfeltétele, kiindulási alapja. A **képesség** kifejllesztett adottság, amely a neki megfelelő tevékenység közben és által fejlődik ki. A **tehetség** a képességek halmozódása. A tehetség közös jegyei: a produktív képzelet, kutató-kereső szellem, szenvedélyes érdeklődés, nyitottság, ötletesség, problémaérzékenység, kitartás, logikus gondolkodás. A vele született adottság, a kifejllesztett képesség nem tud megnyilvánulni, ha nincsenek meg a szükséges külső feltételek (értő gondoskodás, fejlesztő program, sokoldalú gyakorlóterep stb.), illetve, ha a kiváló alapadottság nem párosul megfelelő akarattal, szorgalommal, kitartással, sok-sok munkával.

Iskolánk e munkához kívánja a megfelelő elméleti, gyakorlati, technikai, személyi és pénzügyi feltételeket megteremteni. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

A tehetségkutatás, a tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés segítése érdekében:

- A korai felismerés.
- A tehetségek számbavétele.
- A fejlesztés szintereinek meghatározása.
- Egyedi segítségnyújtás, szakmai irányítás.
- Az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányos helyzetű diák tehetséggondozása.

1.6.1.1 A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- A tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- A továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal.

1.6.1.2 A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

Tehetséggondozó szakkörök

A szakkörök jelentős helyet foglalnak el a nevelés, oktatás szervezeti formái között minden évfolyam számára, és kiváló lehetőségeket nyújtanak a tehetséggondozás tekintetében is.

Céljuk, hogy felkeltsék a tanulók figyelmét valamely tantárgy, szakterület, vagy művészeti ág iránt; a tanulóknak az iskolában szerzett tudását elmélyítsék, látókörüket szélesítsék, elméleti ismeretüknek gyakorlati alkalmazását elősegítsék, szabad idejüket hasznosan eltöltsék.

Célunk az is, hogy bizonyos tárgyakban a tehetséges tanulók képességeit maximális módon fejlesszék és a pályaválasztásra való felkészülést elősegítsék.

Mivel a szakkörben a szaktárgy iránt érdeklődő tanulók vannak, természetesen eredményeik is jobbak az átlagnál. A szakköri munka hatása az iskolai munka egészében is megmutatkozik.

Képzési rendszerünkben szakkörök indulnak igénytől és lehetőségektől függően szaktanári irányítással az alábbi területeken:

- irodalmi, anyanyelvi, dráma;
- idegen nyelvi (angol);
- matematikai (KMBK);
- vizuális kultúra, kézművesség;
- sport, mozgás;
- középiskolai előkészítők
- zenei, ének
- horgászat
- logikai és táblajátékok
- népi gyermekjátékok
- cserkészet
- tanulást segítő játékok, stb.

A tehetség kibontakoztatásának egyéb szervezeti formáit is szükségesnek tartjuk:

- Versenyek, vetélkedők (szaktárgyi, sport, művészeti stb.).
- A kiugró tehetségek szakemberekhez való irányítása, akik gondoskodnak a tanulók további fejlesztéséről
- Szabadidős foglalkozások (színház -, múzeumlátogatás).
- Az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata.

1.6.2 Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység

Korunk rohanó világában egyre több veszély leselkedik a felnövekvő nemzedékre. A problémák, a társadalmi feszültség a gyermekeknél viselkedés, - teljesítmény,- vagy kapcsolatzavarként jelentkezik. A társadalom feladata ezeket kiküszöbölni, enyhíteni.

Az iskola, mint szocializációs közeg feladata:

- a családi – és szociális ártalmak következményeinek enyhítése;
- a szocializációs hiányok pótlása;
- a személyiségfejlődési zavarok korrigálása.

A gyermekek problémái először az óvodában, iskolában érzékelhetők, ezért intézményünk fontos feladatának tekinti a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók problémáinak mihamarabbi felismerését, minél hatékonyabb kezelését, súlyos esetben illetékes szakember /Gyermekjóléti Szolgálat/ értesítését.

Az iskola segítséget nyújt abban, hogy minden tanuló azonos esélyekkel induljon, szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél fogva fennállnak.

Valamennyi pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. E tevékenység kiterjed a tanórai és a tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést feltételezi a családdal és a gyermek- és ifjúságvédelmi intézményekkel. Az iskolánkban a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok koordinálására egy fő pedagógus a neveléssel-oktatással le nem kötött munkaideje terhére heti 1 órában megbízást kap.

A gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátor alapvető feladata:

- A pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkájának koordinálása, segítése.
- A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.
- Családlátogatáson való részvétel a veszélyeztető okok feltárása érdekében.
- A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének segítése.
- A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapításának kezdeményezése.
- Tájékoztatás nyújtása a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- Együttműködés:
 - Osztályfőnökökkel;
 - Diákpresbitériummal, és az azt segítő tanárral;
 - Szülői munkaközösséggel.

Legfontosabb elveink

- A hátrányos helyzetű, ill. veszélyeztetett gyerekek pozitív megközelítése /pozitív tulajdonságok, megnyilvánulások előtérbe helyezése/.
- Az előítéletes magatartás kizárása, a negatív beállítódás kerülése.
- A gyermek közösségbe illesztésének segítése.

- A kortárs csoportokkal és a szociális környezettel kialakított optimális kapcsolat, amely segíti a gyermeket a teljesítménykudarc, ill. kapcsolatzavar, magatartászavar elkerülésében.
- Az iskolánk a gyermek- és ifjúságvédelem területén fő feladatának tekinti, hogy református életszemlélet, életvitel kialakításával tanulóink elkerüljék a veszélyforrásokat, vagy ezekkel találkozva a pozitív életszemlélet normáit kövessék.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- A gyermek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) figyelemmel kísérése.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztőfoglalkozás, étkezés, felzárkóztatás, stb.).
- Segélykérelmek támogatása, az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése.
- A rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki:

A gyermek fejlődését veszélyeztető okok

- megelőzésére,
- feltárására,
- megszüntetésére.

Szociális hátrányok, beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek:

- felzárkóztató foglalkozások;
- tehetséggondozó foglalkozások;
- a beiskolázás körülmények megteremtése;
- az indulási hátrányok csökkentése;
- differenciált oktatás és képességfejlesztés;
- a pályaválasztás segítése;
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulók, szülők számára);
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése;
- családi életre történő nevelés;
- napközis és tanulószobai foglalkozások;
- iskolai étkeztetés lehetősége;
- egészségügyi szűrővizsgálatok;
- a tanulók szabadidejének megszervezése;
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, ösztöndíj, természetbeni támogatások);
- a szülővel való együttműködés;
- tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatásokról, programokról
- együttműködés a községi Községi ház munkatársaival.

Napjainkban sajnos egyre több figyelmet kell fordítanunk már gyermekkorban a szenvedélybetegségek megelőzésére. Intézményünk egészségvédő és tényfeltáró jelleggel szervez programokat, előadásokat ezek megelőzése érdekében.

1.6.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 47.§ (8.) és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről 75.§ (3) bekezdése szerint abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd-e vagy fogyatékoságban szenved, a szakszolgálat megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek leggyakoribb ismertetőjelei:

- A gyermek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek.
- Passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak.
- Nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni.
- Testi és pszichés tünetei vannak.
- Személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, alvási és beszédzavarok, hibás automatizmusok – tickelés, pislogás, grimaszolás, étvágytalanság, hisztérikus görcsök stb.)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
A szociális, szocio-kulturális hátrányok következtében létrejött magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyerekek ellátása	A célcsoportba tartozó tanulóknak minél nagyobb mértékben sikerüljön alkalmazni a közösségi életre, megfelelni az iskola és a társadalom elvárásainak	A szociális ellátás hátrányainak csökkentése. A deviancia, az antiszociális magatartás jeleinek felismerése. Kapcsolatfelvétel az érintett családokkal és a segítő intézményhálózattal (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, rendőrség). Pozitív viselkedési normák kialakítása, tanítása és fenntartása a közösségen belül. Lelki gondozás.	Szociometriai vizsgálatok. Egyéni patronálás, foglalkozás. Dramatikus játékok. Közösségi programok. Helyzetgyakorlatok. Visszaütítési, elkerülő technikák gyakoroltatása. Bátorítani a nyitottságot, a hibák beismerését, megbocsátást.

<p>A tanulási kudarcok kísérőjelenségeként jelentkező magatartási nehézségek kezelése</p>	<p>Alkalmazkodási képesség javítása. Tanulási problémák kezelése.</p>	<p>A pedagógus ismerje fel a tanulási zavarok elsődleges tüneteit. Diagnosztizáláshoz igényelje a szakszolgálatok segítségét. Lelkész általi lelkigondozás.</p>	<p>Differenciált óravezetés. Egyéni fejlesztőterápiák alkalmazása. Olyan területek feltárása és erősítése, melyekben a tanulók sikerélményhez jutnak. Kreatív személyiség beállítódások erősítése. A szakszolgálat javaslatára egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítés az értékelés és minősítés alól. Egyéni kapcsolatok javítása személyes, rövid elbeszélgetések alapján. Magántanulói státusz.</p>
<p>Reális énkép kialakítása</p>	<p>A problémákkal küzdő gyermek negatív énképének megváltoztatása.</p>	<p>Megtalálni azokat a gyermek számára leginkább alkalmas feladatokat, melyben sikeres lehet, és pozitív visszajelzéseket kaphat.</p>	<p>Differenciált tanórai és tanórán kívüli feladatadás. Felelősi rendszer működtetése mind az alsó, mind a felső tagozatban. Krisztusban egyek vagyunk, és mindenki arra van elhívva, hogy saját különleges ajándékait Isten és embertársai javára használja.</p>
<p>Esélyegyenlőség biztosítása</p>	<p>A célcsoportba tartozó tanulók számára biztosítsuk az egyéni továbbhaladásukhoz szükséges feltételeket.</p>	<p>Egyéni tanulás előtérbe helyezése. Az alapozó időszak elnyújtása. Fejlesztő értékelés alkalmazása. A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználatával.</p>	<p>Sokszínű tevékenységformák biztosítása. Differenciált tanulás-szervezés. Projekt-módszer. Tevékenységek központú pedagógiák.</p>

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását elősegítő program

Tanulóink többségének családi élete megfelelő. Keresztyéni szeretettel fogadjuk őket, foglalkozunk velük. Nehezebb az elváltan, egyedül élő szülők helyzete, akik mindennapos megélhetési gondjaik közepette sok esetben nem képesek gyermekükre kellően odafigyelni. A kedvezőtlen körülmények, a munkanélküliség, a család működési zavarai, a gyermek beilleszkedési zavarai és alkalman-

kénti deviáns magatartása együttesen eredményezik, hogy ezek a tanulók nem tudnak az iskolai munkában képességeiknek megfelelően teljesíteni, ezért velük kiemelten kell foglalkozni, segíteni őket.

Tanulási nehézségek, tanulással kapcsolatos problémák, jellemző vonások:

- Alapkészségek hátrányának halmozódása.
- Segítő szülői háttér részbeni vagy teljes hiánya.
- Tanulási és magatartási zavarok együttes jelentkezése.
- Pályaorientációhoz szükséges alapok hiánya.
- Akarati tulajdonságok hiánya miatti minimumteljesítmény.

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
Kedvezőtlen családi, szociális környezet hatásként jelentkező tanulási kudarcok kezelése	Az esélyegyenlőség megteremtése képességeik kibontakoztatására.	Probléma-feltárás, a tanulási kudarcnak kitett gyermek felismerése, felkarolása. Segítségnyújtás, szakszolgálathoz, hatóság-hoz való folyamodásban (önkormányzat szociális osztálya, családsegítő). A tanulók patronálása önálló tanulási stratégiák elsajátításában. Lelki problémák kezelése.	Támogató, útmutató nevelési módszerek átadása a szülőknek, nagyszülőknek, családhoz közel álló személyeknek. Szoros kapcsolat a helyi óvodával, gyülekezettel, lelkésszel és gyermekjóléti szolgálattal. Érintett osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, szaktanárok információcseréjének, egységes nevelési módszereinek biztosítása. Dicséret, jutalmazás, sikerélményekhez való juttatás.
Magatartási problémák miatt bekövetkezett tanulási kudarcok kezelése	Magatartási problémák (mint kísérőjelenség) megoldása, az ebből fakadó tanulási kudarc mérséklése.	A problematikus magatartású tanulók kiszűrése. Segítő stratégiák felállítása. A pedagógusok jutalmazó és fegyelmező eszköztárának bővítése (továbbképzések, pedagógusok együttes konzultációja). Olyan közösségi légkör kialakítása, fenntartása, ami segít a problémamegoldásban. "A rosszat jóval győzd meg!"	Az osztályban tanító pedagógusok egységes és következetes eljárásmodjai. Pedagógiai fegyelmi testület preventív intézkedései (elbeszélgetés, szülő-gyerek - esetmegbeszélések) Gyermekbarát megoldási módok kimunkálása (osztályközösség segítő tevékenysége, lelkészi segítség, gyülekezeti alkalmakon való részvétel).

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
Részképesség- gyengeségek kö- vetkeztében ki- alakuló tanulási kudarok keze- lése	A részképesség-zavarok csökkentése, megszüntetése. A tanulók tanulási teljesítményükben minél jobban közelítsék meg az osztályfoknak és intelligenciájuknak megfelelő szintet.	A nehezen haladók kiszűrése, vizsgálata szakszolgálat bevonásával. A közoktatási törvény által felkínált lehetőségek biztosítása.	Terápiák kiscsoportos és egyéni foglalkozások keretében, egyéni fejlesztési tervek alapján (fejlesztőpedagógus). Motiválást segítő differenciált tanulásszervezés, tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása. - a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, - a felzárkóztatás segítése.
A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése kapcsán kialakult beilleszkedési és magatartási nehézségek kezelése.	A tanulók az integráció által váljanak alkalmassá az iskolai, később a társadalmi beilleszkedésre.	A másság elfogadása és elfogadtatása. Érzelmi világuk fejlesztése által személyiségük differenciáltabbá válik. Az információk közvetítése során a vizualitás előtérbe helyezése. Verbális megnyilvánulások fejlesztése.	Különböző élethelyzetek gyakorlása. Helyzetgyakorlatok. Szerepjátékok és drámatikus játékok alkalmazása. Vizuális kifejezési formák fejlesztése.

Ha a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló szakértői vélemény alapján tanulmányait magántanulónként folytatja, az oktatásához szükséges szakember biztosításáról – külön jogszabályban meghatározottak szerint - az intézménynek kell gondoskodnia.

1.6.4. Sajátos nevelési igényű tanulók

A 2014/2015-ös tanévtől intézményünk vállalja egyes sajátos nevelési igényű tanulóknak a többi tanulóval együtt, azaz integráltan, azonos iskolai osztályban történő nevelését, oktatását. Kizárólag azon tanulókat, akiknek az oktatása nem igényel speciális helyi tantervet, tartalmilag a többségi osztállyal azonos tananyagot tanulnak, különbség a nagyobb mértékű differenciálásban, speciális eljárások, rehabilitációs fejlesztő foglalkozások alkalmazásában van. Konkrétan az alábbi sajátos nevelési igényű tanulókat fogadjuk iskolánkban:

- akik a pszichés fejlődés zavarai közül az alábbiakban szenvednek:
 - diszlexia
 - diszortográfia
 - diszkalkúlia
 - diszgráfia és diszpraxia
 - kevert specifikus tanulási zavarok
 - hiperaktivitás és figyelemzavar
 - a szocioadaptív folyamatok zavarai.

Célunk, hogy ezen tanulók beilleszkedjenek a nem sajátos nevelési igényű társaik közé, haladjanak együtt velük, önmagukhoz mérten fejlődjenek.

E cél elérése érdekében az osztálytanítók a differenciált nevelés, oktatás módszereit alkalmazzák, a sajátos nevelési igényű tanuló diagnózisában szereplő javaslatokat beépítik a tanórai tevékenységekbe, alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, a fejlesztő gyógypedagógus iránymutatásait figyelembe veszik.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében részt vevő gyógypedagógus segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, javaslatot tesz a speciális módszerek alkalmazására, fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon.

Az integrált képzésben résztvevők az általános iskola tanítási rendjéhez alkalmazkodnak, egyéni gyógypedagógiai fejlesztésük órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodik.

Ezen tanulók ellátásához - ha szükséges - igénybe vesszük logopédus és a Református Pedagógiai Szakszolgálat speciális munkatársainak (pszichológus, gyógytornász stb.) segítségét is.

Tantárgyfelosztásunkban biztosítjuk a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 138.§ (2) bekezdésében meghatározottak szerint a Nkt. 6. mellékletében a kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésére engedélyezett óraszám alapján kiszámított heti időkeretet.

Iskolánkban ellátott sajátos nevelési igényű tanulók csoportjai

Jogszabályi háttér:

- 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- A Kormány 110/2012. (VI. 4.) rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar;
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkoznak, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárást okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedülletre, támasznyújtásra,

- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságai, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik. Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, pszichológus és egyéb szakemberek bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható. A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaeorientáció folyamatát is. A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása iskolánkban a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történik.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladatok

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a szakértői bizottságok részéről. A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkúlia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia: az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása, szövegértése
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfőnöknek megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia: a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonémafeldolgozás zavara,
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngéesség mentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása, a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia: az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló-, kéz-, ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetű közé,
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkúlia: a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,

- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

A fejlesztés célja

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztőmunka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási matematikai- műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat szinterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- a matematikai törvények és szabályok készségi szintű ismerete és alkalmazása, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok:

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók, szabályszegés
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,

- ingersorozatok hibás kivitelezése.
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód, motiválás, sikerélmény biztosítása.
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a **szocioadaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák**, amelyek az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartási jellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek háttérében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja:

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik. Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- pszichoterápia,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított időkezetek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettek-től. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós – kompenzáló - terápiás módszerek alkalmazásával.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a gyerekeket a szorongástól. A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott gyermek aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőire, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában Diákpresbitérium (diákönkormányzat) működik. Az iskolai diákpresbitérium munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati testület irányítja.

A diákönkormányzat munkáját az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

A tanulók személyesen, tanáraik, szüleik, valamint a Diákpresbitérium képviselői útján vehetnek részt az iskolai közéletben, érvényesíthetik jogukat. Döntéshozatal előtt a Diákpresbitérium véleményét kikérjük:

- A házirend elfogadása előtt,
- az SZMSZ egyes rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a Pedagógiai Program jóváhagyása előtt
- egy tanítás nélküli munkanap programjának tervezésénél,
- a kirándulások, szabadidős tevékenységek megszervezésénél.

Évente egyszer diákközgyűlést tartunk a teljes diákság részvételével, ahol elmondhatják észrevételeiket, kéréseiket, javaslataikat.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola partnereivel az együttműködés során egymás munkájának segítésére, kölcsönös tiszteletre és toleranciára törekszünk.

1.8.1 Kapcsolattartás a szülőkkel, a családdal

A legalapvetőbb közösség a család, melybe a tanuló beilleszkedik. A család meghatározza, formálja, befolyásolja a gyermek fejlődését, a másokhoz való viszonyát. Alapvető szociális kötődéseket,

formákat alakít ki, amelyeket az iskolába kerülve lehet és kell is fejleszteni. A családok nevelési feladataik ellátásához a következő fórumokon nyújtunk segítséget:

Alsó tagozaton a szülők nagy része - amikor gyermekéért jön -, napi kapcsolatot tart a tanítókkal. Bevált gyakorlat az üzenő füzet általi tájékoztatás is. Tanévente 3 alkalommal szülői értekezletet tartunk. A fogadó óra alkalom a tanár és a szülő négy szemközti beszélgetésére. Átfogó tájékoztatás a rendszeresen kiadott körlevelek útján történik. Évente egyszer családi napot tartunk.

Beiskolázási időszakban a leendő tanulóink szüleivel tájékoztató rendezvényeken alakítunk ki kapcsolatot.

1.8.2. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A mindennapos szervezési ügyekben az osztályok, illetve az iskola egészét érintő kérdésekben az osztályfőnökök közvetítenek a tanulók és az iskolavezetés között.

Az osztályok diákpresbitériumi képviselőik útján tájékoznak az aktualitásokról. Az diákközyűlés az egész közösségi élet legfőbb fóruma. Fontos aktuális információkat a reggeli áhítatokon hirdetünk ki.

1.8.3. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők képviseleti szerve delegáltjai útján részt vesz a tanulókat érintő döntésekben. Ez a szervezet saját szervezeti működési szabályzata alapján dolgozik, tartja a kapcsolatot az iskolába járó gyermekek szüleivel, az iskola fenntartóival, a vezetőivel és a tantestülettel. A szülői szervezetbe minden osztály két megbízott szülőt delegál, akik eljárhatnak az osztály vagy az iskola egészét érintő kérdésekben.

A szülői szervezet a választmány tagjaiból elnököt, és különböző tisztségviselőket választ. Az iskola vezetője gondoskodik a szülői szervezet működési feltételeiről az intézményi SzMSz-ben foglaltak szerint. A szülői szervezet aktív, együttműködő.

A szülők közösségével a tanév végén rendezett családi nap szintén alkalom az ismerkedésre, kötetlen beszélgetésre.

A szülők szülői értekezleteken, fogadóórákon közvetlenül találkoznak a nevelőkkel, az iskolavezetéssel és az osztályba járó többi gyermek szüleivel.

1.8.4. Az iskola partnereit érintő együttműködési formák

Az iskola napi kapcsolatban van a fenntartó egyházközség gyülekezetével, az egyházközség vezetőivel, lelkészével. Közös alkalmaink a vasárnapi Istentiszteletek, az egyházi ünnepek templomi megünneplése, a családi nap, a nyári hittantábor. A gyülekezet egyes alkalmain az istentisztelethez kapcsolódó műsorral szolgálnak tanulóink.

Együttműködünk a Magyar Református Egyház más oktatási intézményeivel. Szorosabb a kapcsolatunk a Tiszáninneri Egyházkerület területén működő református intézményekkel, valamint a

szlovákiai Alistálban található testvériskolánkkal.

Az iskolánk szakmai munkáját a Református Pedagógiai Intézet (RPI) segíti.

A törvényességi kérdésekben a Zsinat Oktatásügyi Irodája van a segítségünkre.

Az iskola kapcsolatot tart többek között az iskolaorvossal, a védőnővel, a községi óvodával, a gyermekjóléti szolgálattal, a Református EGYMI Miskolci Tagintézményével (Pedagógiai Szakszolgálat), a Sárospataki Alapfokú Művészetoktatási Intézménnyel, a Községi Házzal.

1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.9.1 A vizsgaszabályzat célja

A vizsgaszabályzat célja a tanulmányok alatti vizsgák rendjének, lebonyolításának szabályozása.

1.9.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- Osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.3 Az értékelés rendje

A vizsga a tantárgy jellege szerinti írásbeli vagy szóbeli, vagy mindkét részből áll, esetleg gyakorlati munkából.

A vizsga írásbeli részét a szaktanár javítja és osztályzattal értékeli. A vizsga szóbeli és gyakorlati részét a szaktanár osztályzattal értékeli. A tantárgy osztályzata a bizottság tagjainak közös véleménye alapján, a szaktanár javaslatára építve kerül megállapításra. Osztályozó vizsgán a teljesítmény értékelése megegyezik az iskolánkban egységesen alkalmazott százalékhatárok szerinti érdemjegy megállapításával. Javítóvizsgán és különbözeti vizsgán a továbbhaladáshoz szükséges minimumkövetelményeket kérjük számon, ezért a teljesítménynek el kell érnie az összpontszám 56%-át.

1.9.4 A vizsgatárgyak részei

ALSÓ TAGOZAT

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
VIZSGA			
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv (angol)	X	X	
Matematika	X		
Hit- és erkölcsstan	X	X	
Környezetismeret	X	X	
Ének-zene		X	X
Vizuális kultúra		X	X
Életvitel és gyakorlat		X	X
Testnevelés és sport		X	X

FELSŐ TAGOZAT

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
VIZSGA			
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv (angol)	X	X	
Matematika	X		
Hit- és erkölcsstan	X	X	
Történelem	X	X	
Természetismeret	X	X	
Ének-zene		X	X
Fizika		X	
Kémia		X	
Biológia	X	X	
Földrajz		X	
Hon- és népismeret		X	
Informatika		X	X
Vizuális kultúra		X	X
Technika, életvitel és gyakorlat		X	X
Egyházi ének		X	X
Testnevelés és sport		X	X

1.9.5 A vizsgatárgyak követelményei

Lásd részletesen felsorolva évfolyamonként és tantárgyanként a Helyi tantervben „A fejlesztés várt eredményei a tanév végén” elnevezésű részben.

1.10 A felvétel és átvétel helyi szabályai

1.10.1 A felvételi eljárás szabályai

Iskolánknak csak olyan gyermek lehet a tanulója, akinek szülei elfogadják iskolánk szellemiségét és házirendjét. A szülőknek nevelési elveink elfogadását a Küldetésnyilatkozat aláírásával kell kifejezniük. A felvételnél előnyben részesülnek a református vallású családok, a református egyháztagok gyermekei, de beiskolázunk más keresztyén felekezetűeket is, azonban gondoskodni kell a református vallású tanulók többségéről. A beiskolázást megelőző időszakban - az éves Munkatervben rögzített menetrend szerint - tájékoztató fórumot, nyílt órákat tartunk az iskolánk iránt érdeklődőknek. Minden naptári évben a szeptemberben induló első osztályba való jelentkezés a megyei Kormányhivatal által kijelölt beiratkozási napokon történik. A jelentkezést követően az igazgató első fokú határozatban állapítja meg a tanulók felvételét vagy a felvétel elutasítását a felvehető létszám függvényében. E határozat ellen jogorvoslatnak van helye. A határozatot sérelmező ügyfél a kézhezvételtől számított 15 napon belül illetékmentesen a Tiszakeszi Református Egyházközség lelkipásztorának címzett kérelemmel annak felülvizsgálatát kérheti.

Ha az iskola az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a Házirendben kell meghatározni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az, akinek ezt különleges helyzete indokolja. Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő
- b) testvére az intézmény tanulója
- c) szülőjének munkahelye az iskola körzetében található
- d) az iskola a lakóhelyétől egy kilométeren belül található

(20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24.§ (6) és (7) bekezdés)

1.10.2 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Itt is érvényesek a felvételre vonatkozó szabályok. Az átvételre történő jelentkezés írásban történik, a szülő által kitöltött formanyomtatványon. A jelentkezést követően az igazgató első fokú határozatban állapítja meg a tanuló átvételét vagy az átvétel elutasítását. E határozat ellen jogorvoslatnak van helye. A határozatot sérelmező ügyfél a kézhezvételtől számított 15 napon belül illetékmentesen a Tiszakeszi Református Egyházközség lelkipásztorának címzett kérelemmel annak felülvizsgálatát kérheti. Ha a tanuló előző iskolájában nem vett részt hitoktatásban, akkor hit- és erkölcsan tantárgyból, ha más idegen nyelvet tanult, akkor angol nyelvből is különbözeti vizsgát kell tennie. A különbözeti vizsgára max.6 hónap felkészülési időt biztosítunk.

1.11 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Elsősegélynyújtási alapismereteket 8. évfolyamosoknak oktatunk tantárgyi órakeretben, a biológia-egészségtan tantárgyon belül az új kerettanterv szerint a 2016/2017-es tanévtől. A védőnővel való előzetes egyeztetés után osztályfőnöki órák keretében a többi felsős évfolyamon is iktatunk be elsősegély-nyújtási alapismereteket. Azon tantárgyi órákon, amelyek jellegéből következően balesetveszélyes helyzetek fordulhatnak elő (testnevelés, fizika, kémia) a pedagógus köteles tanév elején is, az egyes órákon is felhívni a figyelmet a lehetséges veszélyekre, elhárításuk módjára, teendőkre baleset esetén.

Az elsősegély nyújtási ismeretek oktatásának célja:

- A diákok legyenek tisztában vele, az iskolán belül kihez fordulhatnak segítségért, hol található az elsősegély-nyújtó felszerelés
- A tanulók ismerjék a mentők hívószámát, tudják mi a teendő vészhelyzet esetén
- Ismerjék az alapvető elsősegély-nyújtási tennivalókat
- Tudják, hogyan lehet megelőzni a baleseteket

2. HELYI TANTERV

Általános alapelvek

Helyi tantervünket igyekeztünk úgy kialakítani, hogy az vegye figyelembe településünk, a hozzánk járó tanulók speciális körülményeit, legyen tekintettel a különböző szociális háttérrel rendelkező gyermekek sajátos igényeire. Törekedtünk arra, hogy a tananyag nyújtson esélyt a 6. ill. 8. osztály befejeztével iskolát váltó tanulók sikeres felvételéhez.

Iskolánk feladatai

- Az alapfokú nevelés-oktatás 1-8. osztályra vonatkozó kötelező közös tartalmi követelményeinek, a Nemzeti alaptanterv szerint előírt feladatoknak az ellátása.
- A társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, a munkavégzéshez, a harmonikus testi-lelki fejlődéshez, valamint a továbbtanuláshoz szükséges alapvető képességek és igények kialakítása, az általános műveltség megalapozása.
- Gondoskodás a különböző képességű, illetve az eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakaszai

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza két részre tagolódik, melyek a következők:

- az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó tagozat
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

HT2004: a 2003-ban felülvizsgált és módosított NAT, valamint a Magyarországi Református Egyház által 2004-ben kiadott kerettanterv alapján elkészített helyi tanterv.

HT2013: a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012 (XII.21.) EMMI rendelet 1. és 2. sz. mellékletei alapján készített, 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben bevezetésre kerülő helyi tanterv.

2.1.1 Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Alsó tagozat				Felső tagozat			
2013/2014	HT2013	HT2004	HT2004	HT2004	HT2013	HT2004	HT2004	HT2004
2014/2015	HT2013	HT2013	HT2004	HT2004	HT2013	HT2013	HT2004	HT2004
2015/2016	HT2013	HT2013	HT2013	H2004	HT2013	HT2013	HT2013	HT2004
2016/2017	HT2013	HT2013	HT2013	HT2013	HT2013	HT2013	HT2013	HT2013

2.2 A választott kerettanterv által meghatározott, és afölötti óraszámok

2.2.1 A 2013/2014-es tanévtől 2. és 6. évfolyamtól kifutó rendszerben:

Tantervi óraszámok 1-4 évfolyam

TANTÁRGY	ÉVFOLYAM			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	0	8	8	7
Matematika	0	4	4	4
Hit- és erkölcsstan	0	2	2	2
Környezetismeret	0	1	1,5	2
Ének-zene	0	1	1,5	1,5
Rajz és vizuális kultúra	0	1,5	1,5	1,5
Technika és életvitel	0	1	1	1
Testnevelés	0	5	3	3
Idegen nyelv (angol)	0	0	0	3
Informatika	0	1	1	1
Összesen:	0	24,5	23,5	26

Tantervi óraszámok 5-8 évfolyamon

TANTÁRGY	ÉVFOLYAM			
	5.	6.	7.	8.
Magyar irodalom	0	2	2	2
Magyar nyelv	0	2	2	2
Matematika	0	4	4	4
Hit- és erkölcstan	0	2	2	2
Természetismeret	0	2	0	0
Ének-zene	0	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	0	1,5	1	1
Technika és életvitel	0	1	1	1
Testnevelés	0	5	2,5	2,5
Történelem	0	2	2	2
Idegen nyelv (angol)	0	3	3	3
Biológia	0	0	1,5	1,5
Földrajz	0	0	1,5	1,5
Fizika	0	0	1,5	1,5
Kémia	0	0	1,5	1,5
Informatika	0	1	1	1
Osztályfőnöki	0	1	1	1
Egyházi ének	0	1	0	0
Tánc és dráma	0	0,5	0	0
Hon- és népismeret	0	0,5	0	0
Egészségtan	0	0,5	0	0
Mozgókép és médiaismeret	0	0	0	1
Összesen:	0	30	28,5	29,5

2.2.2 Kerettantervi óraszámok 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben:

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 1-4. évfolyamon

TANTÁRGY	ÉVFOLYAM			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Idegen nyelvek	0	0	0	2
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret:	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5-8. évfolyamon

TANTÁRGY	ÉVFOLYAM			
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	0	0
Fizika	0	0	2	1
Kémia	0	0	1	2
Biológia - egészségtan	0	0	2	1
Földrajz	0	0	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1	0	0	0
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére az Óraterv a kerettantervhez című alábbi táblázatokban a piros színnel jelölt módon növeltük meg. Az ötödik évfolyamon a Hon- és népismeret tantárgyat választottuk. Ötödik és hatodik évfolyamon Egyházi éneket tanítunk. Minden évfolyamon Erkölcstan helyett a Nkt. 6. sz. melléklete alapján heti 1+1 órában Hit és erkölcsant oktattunk. Óraszama zöld színnel jelölve. A Magyar nyelv és irodalom tantárgyat 1-8. évfolyamon Magyar nyelv és Magyar irodalom tantárgyra bontottuk. Az előírt tananyagot és követelményeit tantárgyanként a Pedagógiai Programhoz tartozó „Helyi tanterv alsó tagozat” és „Helyi tanterv felső tagozat” című dokumentumok tartalmazzák.

Egyházi ének:

A Magyarországi Református Egyház Zsinata 2005. évi II. Törvénye elrendelte a református általános iskolák két évfolyamán az Egyházi ének oktatását. A tantárgy legalább két évig rendes tantárgyként, tanrendbe iktatottan, heti 1 órában kötelező. Ez az 5. és 6. évfolyamon valósul meg.

Hit- és erkölcsant:

A MORE 2007. évi II. Törvénye szabályozza a hittanoktatást. A református oktatási intézményekben minimum heti két órában írja elő. A tantárgy tanítása a Református Hittanoktatási Kerettanterv alapján történik.

2.2.3 A szabadon felhasználható órakeret elosztása

Óraterv a kerettantervekhez 1-4. évfolyam

TANTÁRGY	ÉVFOLYAM			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Hit és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Idegen nyelvek/ angol	0	0	0	2+1
Rendelkezésre álló órakeret:	25+1	25+1	25 +1	27+1

Óraterv a kerettantervekhez 5-8. évfolyam

TANTÁRGY	ÉVFOLYAM			
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Hit és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+0,5	2+0,5	2	2
Természetismeret	2	2	0	0
Fizika	0	0	2	1+1
Kémia	0	0	1+1	2
Biológia - egészségtan	0	0	2	1+1
Földrajz	0	0	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1	0	0	0
Vizuális kultúra	1+0,5	1+0,5	1	1
Informatika	0	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Egyházi ének	1	1	0	0
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	31+1	31+1

2.2.4 Órahálók a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben

Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola órahálója 2013/2014

TANTÁRGY	1. osztály		2. osztály		3. osztály		4. osztály		5. osztály		6. osztály		7. osztály		8. osztály		Összesen	
	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi
Magyar irodalom	4	144	4	148	4,5	166,5	4,5	166,5	2	72	2	74	2	74	2	74	25	919
Magyar nyelv	4	144	4	148	3,5	129,5	2,5	92,5	2	72	2	74	2	74	2	74	22	808
Matematika	5	180	4	148	4	148	4	148	4	144	4	148	4	148	4	148	33	1212
Hit- és erkölcsstan	2	72	2	74	2	74	2	74	2	72	2	74	2	74	2	74	16	588
Környezetismeret	1	36	1	37	1,5	55,5	2	74	0	0	0	0	0	0	0	0	5,5	202,5
Természetismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	2	74	0	0	0	0	4	146
Ének-zene	2	72	1	37	1,5	55,5	1,5	55,5	1	36	1	37	1	37	1	37	10	367
Vizuális kultúra	2	72	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	54	1,5	55,5	1	37	1	37	11,5	422
Technika	1	36	1	37	1	37	1	37	1	36	1	37	1	37	1	37	8	294
Testnevelés	5	180	5	185	3	111	3	111	5	180	5	185	2,5	92,5	2,5	92,5	31	1137
Történelem	0	0	0	0	0	0	0	0	2,5	90	2	74	2	74	2	74	8,5	312
Élő idegen nyelv (angol)	0	0	0	0	0	0	3	111	3	108	3	111	3	111	3	111	15	552
Biológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	55,5	1,5	55,5	3	111
Földrajz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	55,5	1,5	55,5	3	111
Fizika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	55,5	1,5	55,5	3	111
Kémia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	55,5	1,5	55,5	3	111
Informatika	0	0	1	37	1	37	1	37	0	0	1	37	1	37	1	37	6	222
Osztályfőnöki	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	37	1	37	1	37	4	147
Egyházi ének	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	37	0	0	0	0	2	73
Tánc és dráma (modul)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	18,5	0	0	0	0	0,5	18,5
Hon- és népismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	0,5	18,5	0	0	0	0	1,5	54,5
Egészségtan (modul)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	18,5	0	0	0	0	0,5	18,5
Mozgókép- és médiaismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	37	1	37
Összesen	26	936	24,5	906,5	23,5	869,5	26	962	29	1044	30	1110	28,5	1055	29,5	1092	217	7974

Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola órahálója 2014/2015

TANTÁRGY	1. osztály		2. osztály		3. osztály		4. osztály		5. osztály		6. osztály		7. osztály		8. osztály		Összesen	
	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi
Magyar irodalom	4	144	4	148	4,5	166,5	4,5	166,5	2	72	2	72	2	74	2	74	25	917
Magyar nyelv	4	144	4	148	3,5	129,5	2,5	92,5	2	72	2	72	2	74	2	74	22	806
Matematika	5	180	5	180	4	148	4	148	4	144	4	144	4	148	4	148	34	1240
Hít- és erkölcsstan	2	72	2	72	2	74	2	74	2	72	2	72	2	74	2	74	16	584
Környezetismeret	1	36	1	36	1,5	55,5	2	74	0	0	0	0	0	0	0	0	5,5	201,5
Természetismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	2	72	0	0	0	0	4	144
Ének-zene	2	72	2	72	1,5	55,5	1,5	55,5	1	36	1	36	1	37	1	37	11	401
Vizuális kultúra	2	72	2	72	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	54	1,5	54	1	37	1	37	12	437
Technika	1	36	1	36	1	37	1	37	1	36	1	36	1	37	1	37	8	292
Testnevelés	5	180	5	180	5	185	3	111	5	180	5	180	5	185	2,5	92,5	35,5	1294
Történelem	0	0	0	0	0	0	0	0	2,5	90	2,5	90	2	74	2	74	9	328
Élő idegen nyelv (angol)	0	0	0	0	0	0	3	111	3	108	3	108	3	111	3	111	15	549
Biológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	55,5	1,5	55,5	3	111
Földrajz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	55,5	1,5	55,5	3	111
Fizika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	55,5	1,5	55,5	3	111
Kémia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,5	55,5	1,5	55,5	3	111
Informatika	0	0	0	0	1	37	1	37	0	0	1	36	1	37	1	37	5	184
Osztályfőnöki	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	36	1	37	1	37	4	146
Egyházi ének	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	36	0	0	0	0	2	72
Hon- és népismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	0	0	0	0	0	0	1	36
Mozgókép- és médiaismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	37	1	37
Összesen	26	936	26	944	25,5	943,5	26	962	29	1044	29	1044	31	1147	29,5	1092	222	8112

Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola órahálója 2015/2016

TANTÁRGY	1. osztály		2. osztály		3. osztály		4. osztály		5. osztály		6. osztály		7. osztály		8. osztály		Összesen	
	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi
Magyar irodalom	4	144	4	148	5	185	4,5	166,5	2	72	2	72	2	72	2	74	25,5	933,5
Magyar nyelv	4	144	4	148	3	111	2,5	92,5	2	72	2	72	2	72	2	74	21,5	785,5
Matematika	5	180	5	180	5	180	4	148	4	144	4	144	4	144	4	148	35	1268
Hit- és erkölcsstan	2	72	2	72	2	72	2	74	2	72	2	72	2	72	2	74	16	580
Környezetismeret	1	36	1	36	1	36	2	74	0	0	0	0	0	0	0	0	5	182
Természetismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	2	72	0	0	0	0	4	144
Ének-zene	2	72	2	72	2	72	1,5	55,5	1	36	1	36	1	36	1	37	11,5	416,5
Vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	1,5	55,5	1,5	54	1,5	54	1	36	1	37	12,5	452,5
Technika	1	36	1	36	1	36	1	37	1	36	1	36	1	36	1	37	8	290
Testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	185	5	180	5	180	5	180	5	185	40	1450
Történelem	0	0	0	0	0	0	0	0	2,5	90	2,5	90	2	72	2	74	9	326
Élő idegen nyelv (angol)	0	0	0	0	0	0	3	111	3	108	3	108	3	108	3	111	15	546
Biológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	1,5	55,5	3,5	127,5
Földrajz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1,5	55,5	2,5	91,5
Fizika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	1,5	55,5	3,5	127,5
Kémia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	1,5	55,5	3,5	127,5
Informatika	0	0	0	0	0	0	1	37	0	0	1	36	1	36	1	37	4	146
Osztályfőnöki	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	36	1	36	1	37	4	145
Egyházi ének	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	36	0	0	0	0	2	72
Hon- és népismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	0	0	0	0	0	0	1	36
Mozgókép- és médiaismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	37	1	37
Összesen	26	936	26	944	26	944	28	1036	29	1044	29	1044	32	1152	32	1184	228	8284

Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola órahálója 2016/2017

TANTÁRGY	1. osztály		2. osztály		3. osztály		4. osztály		5. osztály		6. osztály		7. osztály		8. osztály		Összesen	
	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi	heti	évi
Magyar irodalom	4	144	4	148	5	185	5	185	2	72	2	72	2	72	2	72	26	950
Magyar nyelv	4	144	4	148	3	111	2	74	2	72	2	72	2	72	2	72	21	765
Matematika	5	180	5	180	5	180	5	180	4	144	4	144	4	144	4	144	36	1296
Hit- és erkölcsstan	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	16	576
Környezetismeret	1	36	1	36	1	36	1	36	0	0	0	0	0	0	0	0	4	144
Természetismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	2	72	0	0	0	0	4	144
Ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36	1	36	12	432
Vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	2	72	1,5	54	1,5	54	1	36	1	36	13	468
Technika	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	0	0	7	252
Testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	40	1440
Történelem	0	0	0	0	0	0	0	0	2,5	90	2,5	90	2	72	2	72	9	324
Élő idegen nyelv (angol)	0	0	0	0	0	0	3	108	3	108	3	108	3	108	3	108	15	540
Biológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	2	72	4	144
Földrajz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	2	72	3	108
Fizika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	2	72	4	144
Kémia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	72	2	72	4	144
Informatika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	36	1	36	3	108
Osztályfőnöki	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	36	1	36	1	36	4	144
Egyházi ének	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	1	36	0	0	0	0	2	72
Hon- és népismeret	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36	0	0	0	0	0	0	1	36
Összesen	26	936	26	944	26	944	28	1015	29	1044	29	1044	32	1152	32	1152	228	8231

2.3 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás joga az adott tantárgyat tanító pedagógusé, de figyelembe kell vennie a következőket:

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév végén bizonyítványosztáskor (a megelőző tanév júniusában) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

Tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei:

- Az iskola helyi tantervéhez illeszkedő segédeszközöket kell választania
- Csak rendszeresen használt taneszközök vásárlása várható el a szülőktől
- Hasonlóan megfelelő taneszközök esetén az olcsóbbakat kell előnyben részesíteni.

Tankönyvválasztás elvei:

- Maradékaltalanul tartalmazza a NAT minimumkövetelményeinek eléréséhez szükséges tartalmakat.
- Feleljen meg intézményünk célrendszerének.
- Feleljen meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek:
 - szerkezete legyen egyszerű, világos
 - motiváljon, keltse fel a gyerek érdeklődését
 - szövege az életkornak feleljen meg
 - kerülje az idegen kifejezéseket
 - ábrái, betűméretei segítsék az önálló ismeretszerzést
 - ösztönözzön ismétlésre, rendszerezésre
 - adjon lehetőséget a differenciál képességfejlesztésre
 - segítse az önálló feladatmegoldásokat
 - méretében kézbe vehető, borítója érdeklődést keltő, színes és tartós
 - az ára elérhető legyen
- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az alsó tagozatban nagyfelmenő rendszerben dolgozunk. Itt történik az alapvető készségek, szokások kialakítása, képességek fejlesztése. Az első négy évfolyamon a gyermekek sokirányú fejlesztését a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben két osztálytanító végzi, így fokozatosan kifut a jelenlegi tanító-napközis tanító felállás. Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése szükséges.

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerével fejlesztjük a tanulók felelősségtudatát, kitartását és önállóságát;
- Mintákat adunk a követendő magatartási normák, szabályok elsajátításához, a közösségekben való részvétel és együttműködés megtanulásához;
- Megerősítjük a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegítjük a személyiség érését;
- Támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását;
- Segítjük a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát;
- Csökkentjük azokat a hátrányokat, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak;

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Erősítjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot az alapvető képességek, készségek elsajátításával
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz; megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- Megtanítjuk a házi feladat önálló elkészítésére;
- Megalapozzuk a reális önértékelést;
- Mintát adunk a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez;
- Felkeltjük érdeklődésüket az idegen nyelvek és kultúrák iránt;
- Kialakítjuk a társakkal történő közös feladatmegoldás képességét; betartatjuk a közösségekben való normaalapú viselkedés szabályait;
- Törekszünk a tanulás iránti pozitív attitűd kialakítására;
- Gyakoroltatjuk saját teljesítményének és képességeinek értékelését;
- Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra;
- Felderítjük az alulteljesítés okait, igyekszünk ezeket csökkenteni vagy megszüntetni.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása a célunk;
- Kiemelt figyelmet szentelünk a személyiségfejlesztésnek, figyelembe véve azt, hogy ebben az életkorban nő az iskolán kívüli személyiségformáló tényezők hatása;
- fejlesztjük a tanulók önértékelési képességét és önismeretét;
- tudatosítjuk az együttműködés fontosságát a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- mintát adunk az életkornak megfelelő tanulási stratégiák kialakításához:

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Fejlesztjük a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket;
- a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával fejlesztjük a személyiség erkölcsi arculatát; fejlesztjük az önbizalmat;
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az oktatás során törekszünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a tanulók egészséges terhelésére;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- fejlesztjük a kreativitást;
- előnyben részesítjük az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését
- tanulóinkat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészítjük a továbbtanulásra,
- a tanuláshoz való pozitív attitűd kialakításával igyekszünk megalapozni az egész életen át tartó tanulást.

2.5 Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók fejlesztő programja

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

Kiemelten kell kezelni az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat az Ember és társadalom, a Művészetek fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az Idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

A Művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt. A Matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Azoknál a tanulónál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

A gyógypedagógiai tanár által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt. A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata.

2.6 A mindennapos iskolai testedzési program

A mindennapos iskolai testnevelés bevezetése intézményünkben a 2012/2013-as tanévben kezdődött, amikor első és ötödik évfolyamon napi 1 testnevelés óra tartására tértünk át. A 2013/2014-es tanévtől az újabb első és ötödik osztály is bekapcsolódik a mindennapos testnevelés óra rendszerébe, így a 2015/2016-os tanévben már minden évfolyamon naponta lesz testnevelés óra. A program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.

Az iskolai testnevelés és sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

2.7 Választható foglalkozások, ezekhez a pedagógusválasztás szabályai

Intézményünkben választható foglalkozások egyedül a Hit-és erkölcsstan tantárgy keretében értelmezhetők. Tanulóink református és római katolikus hitoktatás közül választhatnak. A leendő elsős tanulók beíratásánál és a későbbiekben tanuló átvételénél a szülők nyilatkoznak, mely felekezet hit-és erkölcsstan óráira kívánják járattatni a gyermeküket.

Ennek a tantárgynak a tanításához a pedagógusok részéről speciális képesítésekre, képességekre van szükség. A rendelkezésünkre álló szakemberek a tantárgyfelosztásban rögzített módon végzik a hitoktatást. Ezért a szabad pedagógusválasztást a legritkább esetben tudjuk biztosítani.

2.8 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

2.8.1 Az iskolai beszámoltatás formái, követelményei

Ellenőrzésre és értékelésre szükség van azért, hogy az eredményeinket összevethessük a kitűzött célokkal. A pedagógiai munkával kapcsolatos ellenőrzési és értékelési feladatokra gondolunk elsősorban.

Értékelési alapelvek:

Az ellenőrzés, értékelés az oktatási folyamat szerves része. Akkor sikeres, ha:

- Folyamatos, rendszeres, tervszerű, nem kampányszerű
- Sokoldalú: méri a tudást, az ismeretek alkalmazását, a memóriát
- Változatos: figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tantárgy jellegét
- Tudatosított: a tanulók érzékelik, hogy az ellenőrzés természetes kísérője a tanulásnak
- Kiszámítható

Megfelelő légkört kell biztosítani, ne félelemmel terhes, feszült légkörben történjen az értékelés.

Az mérés-értékelés fajtái:

1. Diagnosztizáló: Feltárja az előzetes ismeretek szintjét, feladatot határoz meg, helyzetet mér fel. Alkalmazása év elején, vagy tanár váltáskor történhet.

2. Formatív: A tanulás folyamatában rendszeresen elosztott gyakoriságban. A folyamatos tanulás és értékelés kölcsönhatása érvényesül. Szerepe a visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz, hibák azonosítása a tananyagban és a megoldási módok kialakítása.

3. Szummatív: Összegző, minősítő értékelés. A követelményeket figyelembevevő értékelés egy-egy témakör végén és év végén.

Szummatív felméréseket végzünk az alsó tagozatban minden tanévben félévkor és év végén a következő tantárgykörökben.

TANTÁRGY	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály
Magyar irodalom/Olvasás	x	x	x	x
Magyar irodalom/Szövegértés	x	x	x	x
Magyar nyelv/Nyelvtan, helyesírás		x	x	x
Matematika	x	x	x	x

Felső tagozatban félévkor

TANTÁRGY	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar irodalom/Szövegértés	x	x	x	x

Felső tagozatban év végén

TANTÁRGY	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar irodalom/Olvasás	x	x	x	x
Magyar irodalom/Szövegértés	x	x	x	x
Magyar nyelv/Nyelvtan, helyesírás	x	x	x	x
Matematika	x	x	x	x

Belső értékelési rendszerünkben elsősorban a folyamatos értékelést valósítjuk meg a szakaszos, témák utáni méréssel kombinálva. A folyamatos szóbeli és írásbeli értékelés valamennyi szaktanár

joga és kötelessége. A folyamatmérésekkel tudjuk nyomon követni a tanulók fejlődését, így tudjuk személyre szólóan végezni a képességfejlesztést.

A számonkérés formái:

- Szóbeli:
 - felelet: ilyenkor általában a napi tananyag ellenőrzése történik. Érdemjeggyel kell kifejezni a tanári értékelést.
 - órai munka
 - tanulói kiselőadás
- Írásbeli:
 - felelet: egy szóbeli felelet súlyával azonos. (teszt, röpdolgozat, feladatlap)
 - témazáró dolgozat: nagyobb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés.
 - iskolai dolgozat (pl. irodalmi, idegen nyelvi szövegalkotás, stb.)
 - házi dolgozat
 - év eleji, félévi, év végi felmérés
- Gyakorlati számonkérés: pl.: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény értékelése.

Az értékelés követelményei:

Csak olyan tananyagot lehet számon kérni, aminek a feldolgozása tanórán – rövidebb hosszabb formában – megtörtént.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai:

Írásbeli felelet az utolsó 2 óra anyagából bejelentés nélkül, bármikor írható.

A témazáró dolgozat írása általában az egész tanórát igénybe veszi, 1-8. évfolyamon két órával előbb be kell jelenteni a megíratását és követelményeit. A témazáró dolgozatok érdemjegyét a munkaközösségek egységes % kulcsok alapján adják.

Az év eleji felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megtörtént a házirend szerinti előzetes bejelentés.

Házi dolgozat magyarból és idegen nyelvből félévente maximum 4, a többi tantárgyból félévente maximum 1 írható. A házi dolgozat feladatát legalább 1 héttel a beadási határidő előtt kell kijelölni, ebbe az időtartamba a tanítási szünetek ideje nem számítható be. Két házi dolgozat párhuzamosan nem adható föl különböző tantárgyakból sem. A házi dolgozat érdemjeggyel értékelhető, be nem nyújtása a feladat elégtelen megoldásával egyenértékű.

A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyak követelményei alapján az ismeretek elsajátítását a tanító, a tanár folyamatosan ellenőrzi, értékeli. Az 1. osztályban félévkor és évvégén, 2. osztályban félévkor szöveges értékelést alkalmazunk

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket teljesítette. A törvény szerint a tanuló részére akkor is engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése az 1-4. osztályban, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, de a szülő kéri az adott év megismétlését.

A szöveges értékelés koncepciója

A szöveges értékelés elvi kiinduló pontjai:

- az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkozhasson a gyerek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményeinek összegzése:

- minősítés- központúság helyett fejlesztő-központúság jellemezze
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen
- a tanítási- tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, javító, fejlesztő szerepet betölteni
- nyelvi megformálásában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés tantestületünk által választott módja 1. osztályban és 2. osztály I. félévében:

Félévkor a tantestület által elfogadott értékelési lapon, a tanuló fejlettségi szintjét jellemző fogalmak aláhúzásával történik az értékelés. Ezt az értékelő lapot beleragasztjuk a naplóba és a tanulók tájékoztató füzetébe.

1 osztály: TÁJÉKOZTATÓ GYERMEKE ISKOLAI MUNKÁJÁNAK EREDMÉNYESSÉGÉRŐL AZ ELSŐ FÉLÉV VÉGÉN

MAGATARTÁSA, TÁRSAS KAPCSOLATA	*barátkozó *udvarias *fegyelmezett *segítőképz	*alkalmazkodó *önfegyelme jó	*visszahúzó *türelmetlen *önfegyelme változó	*durva *agresszív *zavarja társait *viselkedése rossz
SZORGALMA, TANULÁSHOZ VALÓ VISZONYA	*példamutató *feladatait pontosan végzi *aktív *kitartó	*iskolai munkája fontos számára *törekvő	*munkavégzése felületes *közömbös	*rendetlen *hanyag *passzív
FIGYELME	*képes hosszabb koncentrációra *kitartó	*megfelelő	*rövid ideig tartó *aktivizálható	*szétszórt
MUNKATEMPÓJA, MUNKAVÉGZÉSE	*gyors *pontos	*megfelelő *jó	*lassú *bizonytalan	*nagyon lassú *sok hibával dolgozik
SZÓBELI KIFEJEZŐKÉSZSÉGE, SZÓKINCSE	*választékos *színes	*érthető *világos	*megfelelő	*csak kérdésre válaszol *szegényes
BETŰISMERETE	*hibátlan *biztos	*keveset téveszt *bizonytalan	*sokat téveszt	*nem ismeri

ÖSSZEOLVASÁSA	*hibátlan *gyors *folyamatosan olvas	*megfelelő *kevés hibával olvas	*lassan, sok hibával olvas	*nem tud összeolvasni
SZÖVEGÉRTÉSE	*kifogástalan *mondatokot is ért	*jó *rövid mondatokat, szavakat ért	*csak szavakat ért	*nem érti, amit olvas
ÍRÁSMÓDJA, KÜLALAKJA	*lendületes *esztétikus	*megfelelő *szabályos	*lassú *bizonytalan *rendezetlen	*görcsös *rendezetlen
MÁSOLÁSA	*hibátlan	*kevés hibával másol (1-2)	*sok hibával másol (3-4)	*nagyon sok hibával másol (5-...)
ÍRÁSA DIKTÁLÁS UTÁN	*hibátlan	*kevés hibával ír (1-2)	*sok hibával ír (3-7)	*nagyon sok hibával ír (8-...)
(MATEMATIKA) SZÁMFOGALMA	*biztos	*megfelelő	*bizonytalan *nem alakult ki	*nem alakult ki
SZÁMOK ÍRÁSA	*hibátlan	*keveset téveszt	*téveszt *hibásan ír	*nem tudja írni
SZÁMOK SORRENDJE, RELÁCIÓK	*biztos	*keveset téveszt	*sokat téveszt	*bizonytalan
SZÁMOK BONTÁSA	*hibátlan *gyors	*hibás	*sok hibával, lassan bontja a számokat	*csak eszközzel tud bontani
(KÖRNYEZETISMERET) A KÖZVETLEN KÖRNYEZET ISMERETE	*tájékozott	*életkorának megfelelő	*hiányos	*tájékozatlan
ÉVSZAKOK ISMERETE	*alapos	*megfelelő	*hiányos	*nem ismeri
(HIT- ÉS ERKÖLCSTAN) BIBLIAISMERETE	*alapos *biztos *kiemelkedő	*jó	*megfelelő	*hiányos
ARANYMONDÁSOK ISMERETE	*biztos *kimagasló	*jó *pontos	*megfelelő *pontatlan	*hiányos *nem tudja
HITÉLETI AKTIVITÁS	*rendszeresen jár	*ritkán jár	*nem jár templomba	
(TESTNEVELÉS) FELADATVÉGZÉSE	*ügyes *pontos	*kitartó	*igyekvő	*kialakulatlan
JÁRÁS ÉS FUTÁSGYAKORLATOK	*ügyes	*kitartó	*igyekvő	gyenge
UGRÁSGYAKORLATOK	*ügyes	*kitartó	*igyekvő	*gyenge

DOBÁSGYAKORLATOK	*ügyes	*kitartó	*igyekvő	*gyenge
(ÉNEK-ZENE) RITMUSÉRZÉK, DALLAMFELISMERÉS	*pontos *mindig felismeri	*jó *általában felismeri	*téveszt *néha felismeri	*nem képes ritmus-visszaadásra *nem ismeri fel
ÉNEKLÉS	*tiszta intonáció	*kevés hangtévesztés	*a dallam is felismerhető	*hamis
(RAJZ) ESZKÖZHASZNÁLAT	*terveinek megfelelő *biztos	*megfelelő	*bizonytalan *csak irányítással használja jól	*gyakorlatlanul használja *segítségre szorul
SZÍNHASZNÁLAT	*egyéni *gazdag *ötletdús	*változatos	*visszafogott	*szegényes
KÉPALAKÍTÁSA, VIZUÁLIS KIFEJEZÉSE	*esztétikus *kreatív *kiemelkedő	*kifejező *jó	*megfelelő	*bizonytalan *kidolgozatlan *fantáziaszegény
(TECHNIKA) ESZKÖZHASZNÁLAT	*biztos *kiemelkedő *pontos, igényes	*gondos *jó	*megfelelő	*bátortalan *nehézkés *pontatlan
ANYAGISMERETE	*alapos	*jó	*elfogadható	*hiányos

osztályfőnök

P. H.

szülő

20.... január ...

2. osztály: Tájékoztató gyermeke iskolai munkájának eredményességéről

FÉLÉVKOR

MAGATARTÁSA, TÁRSAS KAPCSOLATAI	*kezdeményező *segítőképz *öntevékenyen dolgoz- zik a közösségért	*elfogadható *jó hatással van tár- saira *megbízásait jól végzi	*visszahúzódo *megbízásait csak részben teljesíti *önfegyelme változó	*visszautasító *a közösségi munkából kivonja magát *durva *viselkedése rossz
SZORGALMA, TANULÁSHOZ VALÓ VISZONYA	*példamutató *pontos *aktív *munkájában megnyil- vánul a tudás megszer- zésének igénye	*figyel és dolgozik az órákon *órákra készül *megbízhatóan dol- gozik	*szétszórtság jel- lemzi *munkavégzése fe- lületes *tanulmányi munká- ban való részvétele ingadozó	*figyelmetlen *pontatlan *gyakran felkészületlen *keveset dolgozik órán
(MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM) HANGOS OLVASÁSA	*kifejező *pontos *folyamatos	*szemléletes *kevés hibával ol- vas	*hadaró *akadozva olvas *téves	*betűzgetve olvas *hibás
SZÓBELI KIFEJEZŐKÉSZSÉGE, SZÓKINCSE	*választékos *világos *gazdag	*beszédés *kifejező *bőséges	*fecsegő *megfelelő	*nem érthető *nehezen szólal meg *szókincse hiányzó
SZÖVEGÉRTÉSE	*kiemelkedő *pontos	*megfelelő *helyes	*felületes *gondatlan	*hibás *bizonytalan
MEMORITER TANULÁSA	*gyorsan megjegyzi *átéléssel mondja	*megfelelő *hangulatosan mondja	*csak segítséggel ké- pes	*nehezen jegyez meg szövegeket
ÍRÁSTEMPÓJA, MUNKÁJÁNAK KÜLALAKJA	*írás tempója lendüle- tes *tetszetős *hibátlan	*megfelelő *rendezett *kevés hibával ír	*lassú *sok hibával ír *hanyag	*nagyon lassú *nagyon sok hibával ír *rendezetlen
MÁSOLÁSA	*hibátlanul dolgozik *tetszetős	*kevés hibával dol- gozik	*sok hibával dolgo- zik	*nagyon sok hibával másol *hanyag
TOLLBAMONDÁS UTÁNI ÍRÁSA	*hibátlan	*kevés hibával dol- gozik	*sok hibával dolgo- zik	*nagyon sok hibával dolgozik
MONDATKEZDŐ NAGYBETŰT, MONDATZÁRÓ ÍRÁSJELET	*mindig alkalmazza	*néha elfelejti	*gyakran elfelejti	*egyáltalán nem alkal- mazza
A TANULT HELYESÍRÁSI SZABÁLYOKAT	*hibátlanul alkalmazza	*kevés hibával al- kalmazza	*sok hibával alkal- mazza	*nagyon sok hibával al- kalmazza
SZAVAK ELVÁLASZTÁSA	*hibátlan	*kevés hibával tudja	*sok hibával tudja	*még nem tud elválasz- tani
(MATEMATIKA) SZÁMFOGALMA 0-100-ig	*biztos	*megfelelő	*bizonytalan	*nem alakult ki
SZÁMSOROZAT SZABÁLYAIT	*felismeri, hibátlan megoldja	*felismeri, kevés hibával megoldja	*segítséggel tudja	*nem látja az összefügg- ést, szabályosságot
ALAPMŰVELETEK, ÖSSZEADÁS	*jártas *biztos	*keveset téveszt	*bizonytalan *sokat hibázik	*csak segítséggel tud műveletet végezni
ALAPMŰVELETEK, KIVONÁS	*jártas *biztos	*keveset téveszt	*bizonytalan *sokat hibázik	*csak segítséggel tud műveletet végezni
SZÖVEGES FELADATOK, NYITOTT MONDATOK	*megérti *hibátlanul megoldja	*megérti *kevés hibával megoldja	*csak segítséggel tudja megoldani	*nem tudja megoldani
(KÖRNYEZETISMERET) A TANULT ISMERÉTEKET, JELENSÉGEKET	*rendszeri és alkal- mazza	*felismeri	*ismeretei hiányosak	*nem ismeri fel

AZ ERDŐ ÉLŐLÉNYEIT	*felismeri, megnevezi *önállóan jellemzi, csoportosítja	*segítséggel nevezi meg *megadott szempont szerint jellemzi, csoportosítja	*felismerésben, megnevezésben bizonytalan *segítséggel csoportosítja	*nem ismeri, nem tudja megnevezni *nem tudja csoportokba rendezni
(TESTNEVELÉS) FELADATVÉGZÉSE	*ügyes *pontos	*kitartó	*igyekvő	*kialakulatlan
MOZGÁSA	*harmonikus *rendezett *szívesen mozog	*fejlett	*változó *nevelői felszólításra vonható be	*nehezen vesz részt az órai munkában
A RENDGYAKORLATOKAT UTASÍTÁSRA	*pontosan végrehajtja *érti az utasításokat	*megfelelően végzi	*kis hibával végzi	*gyakran pontatlanul hajtja végre
DOBÁSA, LABDAJÁTÉKA	*ügyesen végzi	*jó	*kis hibával végzi	*gyakran hibázik *ügyetlen
EGYENSÚLY- GYAKORLATOKAT	*rendkívül jól dolgozik *biztonságosan hajtja végre	*megfelelően végzi	*kevés hibával hajtja végre	*gyakran hibával hajtja végre
JÁRÁS, FUTÁSGYAKORLATOKBAN	*ügyes *pontosan végzi	*jó	*megfelelő	*gyakran hibásan hajtja végre
(ÉNEK-ZENE) A TANULT DALOKAT	*ismeri *szívesen éneklí egyedül	*ismeri, de csak társasággal éneklí	*szövegismerete hiányos *nem szívesen énekel	
A TANULT HANGJEGYEKET	*le tudja jegyezni vonalrendszerbe *kézjéről ismeri	*segítséggel tudja lejegyezni	*nem tudja elhelyezni a vonalrendszerbe *nem ismeri fel	
A RITMUSÉRTÉKEKET	*felismeri *le tudja jegyezni *megszólaltatja	*felismeri *segítséggel jegyzi le *tapsolja	*nem ismeri fel *nem tudja lejegyezni *megszólaltatni sem tudja	
(HIT- ÉS ERKÖLCSTAN) BIBLIAISMERETE	*alapos *biztos *kiemelkedő	*jó	*megfelelő	*hiányos
ARANYMONDÁSOK ISMERETE	*pontos *kimagasló	*jó	*megfelelő *pontatlan	*hiányos *nem tudja
HITÉLETI AKTIVITÁS	*rendszeresen jár	*ritkán jár	*nem jár templomba	
(RAJZ) RAJZESZKÖZÖK HASZNÁLATA	*változatos *sokféle *terveinek megfelelő	*megfelelő	*bizonytalan *csak irányítással használja jól	*gyakorlatlan *bátortalan
SZÍNHASZNÁLATA	*izgalmas *szokatlan *egyéni	*változatos *jól használja a színeket	*kevés színnel dolgozik *visszafogott	*szegényes *komor színeket használ
TÉRKIHASZNÁLÁSA	*egyedi *kiemelkedő	*megfelelő	*segítséggel helyezi el ábráit a lapon	*nincs egyensúly, a lap bizonyos részeit használja
FONAL ÉS TEXTILMUNKÁKBAN	*az anyagok tulajdonságait jól ismeri	*megfelelően ismeri	*ismerete hiányos	*nem ismeri
(TECHNIKA) MUNKAVÉGZÉSE	*önálló *precíz *kitartó	*néha segítségre szorul	*könnyen abbahagyja a munkáját	*felületes
MUNKADARABJAI	*tiszták *pontosak *tetszetősek	*kicsit pontatlanok	*nagyon pontatlanok	*maszatos *rendezetlen
(SZÁMÍTÁSTECHNIKA) SZÁMÍTÓGÉPHASZNÁLAT, PROGRAMOK FUTTATÁSA	*biztos *kiemelkedő	*önálló *megfelelően tudja	*néha segítségre szorul *nehézkés	*segítségre szorul *nem tudja használni

20.... január

A tanulók évközi teljesítményét pontozással értékeljük a tájékoztató füzetben, melynek összefoglaló értékeléseképpen havonta a naplóba minden tanulóról tantárgyanként a következő rövidített kifejezések kerülnek:

kmf = kiválóan megfelelt

jmf = jól megfelelt

mf = megfelelt

felz = felzárkóztatásra szorul.

Év végén az elfogadott értékelési lapon szereplő szempontok alapján mondatokban megfogalmazott szöveges értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét. Ez az értékelés nyomtatott formában rákerül a törzslapra, valamint a bizonyítvány pótlapra és fénymásolata beragasztásra kerül a naplóba.

1. osztály: TÁJÉKOZTATÓ GYERMEKE ISKOLAI MUNKÁJÁNAK EREDMÉNYESSÉGÉRŐL AZ ELSŐ ÉV VÉGÉN

MAGATARTÁSA, TÁRSAS KAPCSOLATA	*barátkozó *udvarias *fegyelmezett *segítőképz	*alkalmazkodó *önfegyelme jó	*visszahúzódo *türelmetlen *önfegyelme változó	*durva *viselkedése rossz *zavarja társait
SZORGALMA, TANULÁSHOZ VALÓ VISZONYA	*példamutató *feladatait pontosan végzi *aktív *kitartó	*iskolai munkája fontos számára *törekvő	*munkavégzése felületes *közömbös	*rendetlen *hanyag * passzív
FIGYELME	*képes hosszabb koncentrációra *kitartó	*megfelelő	*rövid ideig tartó *aktivizálható	*szétszórt
MUNKATEMPÓJA, MUNKAVÉGZÉSE	*gyors *pontos	*megfelelő *jó	*lassú *bizonytalan	*nagyon lassú *sok hibával dolgozik
BETŰISMERETE	*hibátlan *biztos	*keveset téveszt *bizonytalan	*sokat téveszt	*nem ismeri

HANGOS OLVASÁSA	*hibátlan *gyors *folyamatos *kifejező	*megfelelő *kevés hibával olvas	*lassú, sok hi- bával olvas *akadozó	*nem tud összeol- vasni
SZÖVEGÉRTÉSE	*kifogástalanul érti *mondato- kat is ért	*kevés segítség- gel érti	*csak folyama- tos segítséggel érti	*nem érti, amit ol- vas
ÍRÁSMÓDJA, KÜLALAKJA	*lendületes *esztétikus	*megfelelő *szabályos	*lassú *bizonytalan *rendezetlen	*görcsös *rendezetlen
MÁSOLÁSA	*hibátlan	*kevés hibával másol (1-2)	*sok hibával másol (3-4)	*nagyon sok hibá- val másol (5-...)
ÍRÁSA DIKTÁLÁS UTÁN	*hibátlan	*kevés hibával ír (1-2)	*sok hibával ír (3-7)	*nagyon sok hibá- val ír (8-...)
EMLÉKEZETBŐL ÍRÁSA	*hibátlan	*kevés hibával ír (1-2)	*sok hibával ír (3-7)	*nagyon sok hibá- val ír (8-...)
(MATEMATIKA) SZÁMFOGALMA 0-20-IG	*biztos	*megfelelő	*bizonytalan *nem alakult ki	*nem alakult ki
SZÁMOK ÍRÁSA	*hibátlan	*keveset téveszt	*téveszt *hibásan ír	*nem tudja írni
SZÁMOK SORRENDJE, RELÁCIÓK	*biztos	*keveset téveszt	*sokat téveszt	*bizonytalan
SZÁMOK BONTÁSA	*hibátlan *gyors	*hibás	*sok hibával, lassan bontja a számokat	*csak eszközzel tud bontani

ALAPMŰVELETEK VÉGZÉSE (ÖSSZEADÁS, KIVONÁS, PÓTLÁS)	*jártas *biztos	*keveset téveszt	*bizonytalan *sokat hibázik	*csak eszközzel tud műveletet végezni
SZÖVEGES FELADATOK	*megérti *hibátlanul megoldja	*megérti *kevés hibával oldja meg	*nem érti a szö- veget *csak segítség- gel tudja megol- dani	*nem tudja megol- dani
LOGIKAI GONDOLKODÁSA, SZABÁLYJÁTÉKOK ISMERETE	*kiemelkedő	*jó	*megfelelő	*gyenge
(KÖRNYEZETISMERET) A KÖZVETLEN KÖRNYEZET ISMERETE	*tájékozott	*életkorának megfelelő	*hiányos	*tájékozatlan
ÉVSZAKOK, IDŐJÁRÁS ISMERETE	*alapos	*megfelelő	*hiányos	*nem ismeri
TESTÜNK, ÉRZÉKSZERVEINK ISMERETE	*alapos	*megfelelő	*hiányos	*nem ismeri
KÖZLEKEDÉSSSEL KAPCSOLATOS ISMERETEI	*ismeretei biz- tosak *tájékozott	*életkorának megfelelő	*ismeretei hiá- nyosak	*tájékozatlan
(HIT- ÉS ERKÖLCSTAN) BIBLIAISMERETE	*alapos *biztos *kiemelkedő	*jó	*megfelelő	*hiányos
ARANYMONDÁSOK ISMERETE	*biztos *kimagasló	*jó *pontos	*megfelelő *pontatlan	*hiányos * nem tudja
EGYHÁZI ÉNEKEK ISMERETE	*bőséges *alapos *kifejező *magabiztos	*jó *tisza	*megfelelő	*kiegészítésre szo- ruló *bizonytalan

HITÉLETI AKTIVITÁS	*rendszeresen jár	*ritkán jár	*nem jár templomba	
(TESTNEVELÉS) FELADATVÉGZÉSE	*ügyes *pontos	*kitartó	*igyekvő	*kialakulatlan
JÁRÁS ÉS FUTÁSGYAKORLA- TOK	*ügyes	*kitartó	*igyekvő	gyenge
LABDAGYAKORLA- TOK	*ügyes *pontos	*jó	*megfelelő	*fejlesztésre szorul
EGYENSÚLY- GYAKORLATOK, KÜZDŐFELADATOK	*könnyen végzi *kitartó	*igyekvő	*megfelelő	*fejlesztésre szorul *bátortalan
UGRÁSGYAKORLA- TOK	*ügyes	*kitartó	*igyekvő	*gyenge
DOBÁSGYAKORLA- TOK	*ügyes	*kitartó	*igyekvő	*gyenge
SZABÁLYTARTÁSA	*sportszerű	*szabálykövető	*elfogadható	*bizonytalan
JÁTÉKA	*szabálykö- vető*sportszerű	*a szabályokat ismeri *aktív	*visszahúzó *változó kedv- vel vesz részt a játékban	*nehezen vesz részt a játékban
(ÉNEK-ZENE) RITMUSÉRZÉK, DALLAMFELISMERÉS	*pontos *mindig felis- meri	*jó *általában felis- meri	*téveszt *néha felismeri	*nem képes ritmus- visszaadásra *nem ismeri fel
ÉNEKLÉS	*tiszta intoná- ció	*kevés hangté- vesztés	*a dallam is fel- ismerhető	*hamis

(RAJZ) ESZKÖZHASZNÁLAT	*terveinek megfelelő *biztos	*megfelelő	*bizonytalan *csak irányítás- sal használja jól	*gyakorlatlanul használja *segítségre szorul
SZÍNHASZNÁLAT	*egyéni *gazdag *ötletdús	*változatos	*visszafogott	*szegényes
KÉPALAKÍTÁSA, VIZUÁLIS KIFEJEZÉSE	*esztétikus *kreatív *kiemelkedő	*kifejező *jó	*megfelelő	*bizonytalan *kidolgozatlan *fantáziaszegény
(TECHNIKA) ESZKÖZHASZNÁLAT, MUNKAVÉGZÉSE	*biztos *kiemelkedő *pontos, igény- es	*gondos *jó	*megfelelő	*bátortalan *nehézkés *pontatlan
ANYAGISMERETE	*alapos	*jó	*elfogadható	*hiányos

Összegzésként a következő minősítést kaphatják a tanulók:

Kiválóan megfelelt

Jól megfelelt

Megfelelt

Felzárkóztatásra szorul

Az árnyalt tanulói értékelés alkalmazásával jelentősen növelhető a tanulók motivációja, a társas kapcsolatok pozitív irányú alakítása. A kompetencia-alapú oktatás bevezetésével nagyfokú figyelmet szentelünk a fejlesztő értékelésre.

2.8.2 A tanulmányi munka értékelése

Iskolánkban 2. osztály 2. félévétől évközben érdemjegyekkel, félévkor és év végén osztályzattal értékeljük a tanulók teljesítményét. Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének elsajátítását minősíti.

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak az előző értékelés óta.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét:

- tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli (minimum havi egy jegy legyen);
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A félévi osztályzatok azt mutatják, hogy:

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek;
- a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A **tanév végi osztályzatok** azt tanúsítják, hogy:

- a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette;
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégségesnek minősítse,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Félév és év vége előtt legalább egy hónappal a szaktanárnak írásban értesíteni kell azt a szülőt, akinek gyermeke nem teljesítette a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket.

Félévkor - amennyiben a tudáshoz kiemelkedő teljesítmény társul – „D” (jeles) minősítés kerül a naplóba és a tájékoztató füzetbe az adott tantárgyhoz. Év végén is „D” (jeles) minősítés kerül a naplóba, a bizonyítvány és a törzslap megfelelő rovatába pedig bevezetésre kerül a „dicséretben részesült... tantárgyból”. Ha valaki háromnál több tantárgyból részesül dicséretben, a beírandó szöveg: „általános tantárgyi dicséretben részesült”. Szöveges értékelés esetén az adott tantárgy szöveges értékelése mellé kerül a „D” betű.

Alapelvek:

Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell.

Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának, értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);

Az osztályzat (érdemjegy) akkor

Jeles (5): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.

Jó (4): Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.

Közepes (3): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.

Elégséges (2): Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontoszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 35 %	elégtelen (1)
36 – 55 %	elégséges (2)
56 – 75 %	közepes (3)
76 – 90 %	jó (4)
91 – 100 %	jeles (5)

A tantárgyi modulok értékelése (kifutó rendszerben):

Az önálló modulok (hon- és népismeret, tánc és dráma, mozgókép- és médiaismeret, egészség-tan) értékelésére a tanulói teljesítményértékelés általános szabályai vonatkoznak.

Önálló tantárgy esetén legalább havi egy érdemjegyet kell adni a tanulónak.

A modulok ugyanúgy beleszámítanak jutalmazás esetén az év végi eredménybe, mint bármely más tantárgy. Ennek megfelelően a modul tantárgy teljesítése is feltétele az iskolai továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A modulok önálló tantárgyként kerülnek értékelésre félévkor és év végén, a kapott osztályzat bekerül a naplóba, a félévi értesítőbe, a bizonyítványba és a törzslapba.

Tanulói értékelési – motivációs rendszer

Minden tanár köteles kidolgozni saját értékelési-motivációs rendszerét. Az értékelési motivációs rendszerben az órai munkát, a kisebb házi feladatok jó vagy rossz megoldását illetve hiányát, a külön feladatok teljesítését stb. a tanár pozitív (piros pont, plusz, csillag stb.) vagy negatív (fekete pont, mínusz stb.) jelzéssel értékeli, s meghatározott számban ezek érdemjegyre válthatók. Alapelv, hogy a negatív jelzések a pozitívakkal kiválthatók legyenek, tehát a diáknak legyen módja a javításra. A tanár az értékelési rendszert év elején köteles ismertetni a tanulókkal, lényeges elemeit leírni a füzetbe.

2.8.3 A magatartás és szorgalom értékelése

2.8.3.1 Magatartás értékelése

Az 1. évfolyamon és a második osztály első félévében a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén pontozással értékeli, mely bekerül a tájékoztató füzetbe. Ugyanez az értékelés a naplóba átváltással kerül beírásra a következők szerint:

Piros csillag	=	példás (p);
Piros pont	=	jó (j);
Zöld pont	=	változó (v);
Kék és fekete pont	=	rossz (r).

A félévi és az év végi szöveges értékelést az évközi értékelések alapján kell megalkotni.

A második osztály második félévében és a 3-8. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a./ példás (5) az a tanuló, aki

- a házirendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése;
- nincs igazolatlan órája.

b./ jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály vagy az iskola közösségi munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- maximum egy alacsony szintű írásbeli figyelmeztetése van;
- maximum egy igazolatlan órája van.

c./ változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül,
- feladatait nem teljesíti minden esetben,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- maximum 3 írásbeli figyelmeztetése van;
- igazolatlanul mulasztott maximum 6 órát.

d./ rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza.
- hatnál több igazolatlan órája van;
- több írásbeli figyelmeztetése van, illetve van magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte / vagy megsértése / szükséges.

2.8.3.2 Szorgalom értékelése

Az 1. évfolyamon és a második osztály első félévében a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén pontozással értékeli, mely bekerül a tájékoztató füzetbe. Ugyanez az értékelés a naplóba átváltással kerül beírásra a következők szerint:

Piros csillag	=	példás (p);
Piros pont	=	jó (j);
Zöld pont	=	változó (v);
Kék és fekete pont	=	hanyag (h).

A félévi és az év végi szöveges értékelést az évközi értékelések alapján kell megalkotni.

A második osztály második félévében és a 3-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a./ példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelően, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórákon kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b./ jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív,
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként
- nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek,

c./ változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti.
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre,
- felügyelettel dolgozik.

d./ hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg.
- Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait folyamatosan nem végzi el,
- Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.
- Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte / vagy megsértése / szükséges.

2.9 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban kislétszámú osztályok működnek, ezért csoportbontásra nincs szükség, azt nem alkalmazzuk. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei közül kiemeljük a következőket:

- Alsó tagozatban 2013/2014-től felmenő rendszerben áttérünk az egész napos oktatásra, vele párhuzamosan kifutó rendszerben megszüntetjük a napközis rendszert
- Felső tagozatban megtartjuk a tanulószoba rendszerét, melynek elve: egy osztály-egy tanulószobás csoport

2.10 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése

Településünkön egyedül roma nemzetiség él, kultúrájuk egyes elemeit beépítettük helyi tantervünkbe, az egyes tantárgyak tananyagába. (Lásd ott.)

2.11 A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérésére a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (NETFIT) alkalmazzuk.

A NETFIT célja

A NETFIT elsősorban diagnosztikai jelleggel méri és követi nyomon a tanulók fizikai fittségét, a köznevelési intézmények rendelkezésére bocsátott útmutató szerint [„Kézikönyv a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) alkalmazásához”]. Célja az egészséghez szükséges fittségi állapot elérése, megőrzése, javítása (fejlesztése) a tanulók fizikai aktivitási szintjének növelésén keresztül.

A NETFIT jellemzői

- A felső tagozatos tanulók számára kötelező a felmérés
- A minősítés kritériumorientált, nem osztályozható
- Tudományos megalapozottság
- Pedagógiai alkalmazhatóság
- Online adatkezelő rendszer
- Egységes mérőeszköz
- Személyre szabott
- Egészségközpontú

A NETFIT tartalmi területei

A NETFIT a fizikai fittségi mérés során három tartalmi területet, azokhoz kapcsolódóan pedig négy fittségi profilt különböztet meg az alábbiak szerint.

A NETFIT tartalmi területei és a kapcsolódó fittségi profilok		
Tartalmi területek	Fittségi profilok	Leírás
A tanulók testösszetételére vonatkozó mérések – az antropometriai paraméterek mérése és a testösszetétel becslése	Testösszetétel és tápláltsági profil	A NETFIT testösszetétel és tápláltsági profilja tartalmazza a testtömeg és testmagasság értékekből számított testtömegindexet (BMI) és a testzsírszázalék értéket.
A tanulók vázizomzatának fittségére vonatkozó (pálya) tesztek	Vázizomzat fittségi profil	A NETFIT tesztek közül a vázizomzat fittségével az ütemezett hasizom teszt, a törzsemelés teszt, az ütemezett fekvőtámasz teszt, a kézi szorítóerő mérés és a helyből távolugrás teszt foglalkozik.
	Hajlékonysági profil	A hajlékonysági teszt megbízható eredményekkel szolgál a térdhajlító izmok nyújthatóságáról.
A tanulók aerob kapacitásár vonatkozó (pálya) tesztek	Aerob fittségi (állóképességi) profil	Az aerob fittségi profil a 20, vagy 15 méteres állóképességi ingafutás teszt eredménye alapján becsült aerob kapacitás minősítését tartalmazza, vagyis a légzőszervrendszer és a keringési rendszer állapotának, a szervezet oxigénszállító és oxigén-felhasználási képességének mutatója.

3. A tanulók testösszetételére és tápláltsági állapotára vonatkozó mérések típusai

- 3.1. Testtömeg mérése
- 3.2. Testmagasság mérése
- 3.3. BMI (az előző két érték alapján számítva)
- 3.4. Testzsírszázalék mérése

4. A tanulók aerob kapacitására és vázizomzatának fittségére vonatkozó mérések, tesztek

	A	B
1.	Mérés megnevezése	Mérés célja
2.	Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat erejének és erő-állóképességének mérése.
3.	Törzsemelés teszt	A törzsfeszítő izmok erejének mérése.
4.	Ütemezett fekvőtámasz teszt	A felsőtest izomerejének és erő-állóképességének mérése.
5.	Kézi szorítóerő mérés	Az alkar izmainak maximális izometrikus erő kifejtő képességének mérése.
6.	Helyből távolugrás teszt	Alsó végtag dinamikus erő kifejtési képességének mérése.
7.	Hajlékonysági teszt	A térdhajlító izmok nyújthatóságának mérése.
8.	Állóképességi ingafutás teszt 15 m, ill. 20 m	Maximális oxigénfelvevő-képesség becslése.

2.12 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

2.12.1 Egészségnevelési program

2.12.1.1 Fogalmak

Az egészségneveléshez tartozó fogalmak

Egészség: a WHO az 1948-as alkotmányában kimondja: az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Nem passzív állapot, hanem folyamat.

Egészségfejlesztés: az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja:

- a korszerű egészségnevelés;
- az elsődleges prevenció;
- a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés;
- az önségítés feladatait, módszereit.

Egészségnevelés: a WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

2.12.1.2 Az egészségnevelés célja, feladatai

Egészségfejlesztés feladata

Hitünk szerint az ember Isten teremtménye testében és lelkében, ezért felelősséggel tartozik testi-lelki egészségéért Teremtőjének. Mint keresztyén iskola felelősséggel tartozunk a ránk bízottak egészségéért.

Iskolánknak, mint az egészségfejlesztés alapvető színterének a feladata:

- A tárgyi feltételek megteremtése, amelyek az iskolákat biztonságossá és egyben az egészségfejlesztés alkalmas színterévé teszi;
- Az integrált egészségfejlesztési tartalmak közvetítésének folyamatos és rendszeres biztosítása;
- Minőségbiztosítási rendszerünkbe kerüljenek beépítésre az egészségfejlesztési szempontok;
- A mindennapos egészségfejlesztő testmozgás lehetősége biztosítva legyen;
- Az iskolai egészségnevelési csoport létrehozása:
- iskolaorvos;
- védőnő;
- tanár;
- gyermekvédelmi felelős.

Az egészségfejlesztő iskola

A WHO szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti a környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az egészségfejlesztő iskola ismérvei:

Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az eredményes tanulást és együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi munkatársak, valamint a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.

Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösségek szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.

Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jólétét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot és támogatja az egyéni előrejutást.

Az iskola törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését. Együttműködik a helyi közösség vezetőivel az egészségnevelés érdekében.

2.12.1.3 Az egészségnevelés

A gyerekek általában 8 évet töltenek az iskolánkban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Egészségnevelés színterei az iskola keretein belül

1. Tanórán:

- tantárgyba beépítve:
- egészségnevelés-tartalmú tantárgyakba: biológia, testnevelés, technika és életvitel, természetismeret;
- nem egészségnevelés-tartalmú tantárgyak, de beépíthetők az ismeretek: informatika, kémia, fizika;
- nehezebben illeszthető be az egészségnevelés a következő tantárgyakba, ezért a spontán lehetőségek kihasználására törekszünk: magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, ének-zene, történelem;
- osztályfőnöki óra keretein belül.

2. Tanórán kívül:

- szakköri foglalkozás;
- napközis foglalkozások;
- délutáni szabadidős foglalkozások;
- hétvégi iskolai programok (pl.: családi nap);
- iskolai sportnap;
- kirándulások, cserkészet, túrák.

2.12.1.4 Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

A hagyományos egészségfejlesztés, felvilágosítás abból indul ki, hogy a több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet.

Az egészségnevelési tananyagok az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívják fel a figyelmet, valamint megoldásként helyesnek vélt magatartásformákat kínálnak fel.

A hagyományos egészségnevelés módszere az elrettentő információk átadása, valamint az iskolai felvilágosító előadások, a különböző broszúrák kiosztása.

Rizikócsoportos megközelítés

A korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportokkal folytatott megelőző tevékenység (pl.: túlsúlyos személyek, magas vérnyomással élők, alkoholbetegek gyerekei stb.) tartozik ide.

A rizikó csoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához. Amennyiben megfelelő technika segítségével meg tudjuk állapítani, hogy kik a veszélyeztetettek valamely krónikus, nem fertőző betegség, vagy esetlegesen a szociális helyzetük szempontjából, akkor az ilyen sajátosságokkal rendelkező gyerekek számára ki lehet munkálni valamilyen betegségmegelőző programot, pl. sajátos étrendet, mozgásprogramot.

Fontos az iskolás gyermekek életkorához kötött kötelező szűrővizsgálatának rendszere, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadás és/vagy differenciált testi nevelés.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciát, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

Ennek a módszernek a lényege: az egészségkárosító magatartásformák hátterében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul kitűzniük. Az érzelmi nevelés jegyében születő és működő egészségfejlesztési programok az egészségfejlesztésben, mentálhigiénében képzett pedagógusok hiányában külső szakértők bevonásával törekednek arra, hogy szocializációs lehetőséget biztosítsanak a résztvevőknek, társas- kommunikációs készségeik fejlesztésére.

Szintér programok

Ez a módszer abból indul ki, hogy az egészségi állapot nem kizárólagosan az egyén felelőssége, hanem jelentős szerepet játszanak a társas, a társadalmi és az ökológiai tényezők is.

A szintér programok, eltérően a rizikó csoportos megközelítéstől, a mindennapi tartózkodási helyen találják meg célpontjukat. Ilyen szintér programnak tekinthető az egészséges iskolák mozgalma.

Közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programok

A közösségi alapú programok nemcsak az élőhely azonosságát és életmódformáló szerepét veszik tekintetbe, hanem tágabb értelmű társadalmi meghatározókat, realitásokat is.

Ezek a programok nemcsak a diákokkal és nemcsak az iskolával foglalkoznak, hanem többféle célcsoporttal. Például:

- a helyi tömegkommunikáció (hirdetőtábla, helyi újság) segítségével a felnőttekhez eljuttatja az információkat,

- a háziorvoson keresztül elősegíti a dohányzás-leszoktató programokban történő részvételt,
- éjszakai programokkal igyekeznek a fiatalokra hatást gyakorolni.

Lényeges, hogy a különböző akciókat egymással összehangoljuk, ugyanis csak ebben beszélhetünk komplex egészségfejlesztésről.

2.12.2 Környezetnevelési program

2.12.2.1 Fogalmak

A környezeti nevelés fogalma

Az iskolai környezeti nevelés során a gyerekek felkészülnek a környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz;
- a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására;
- összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
- a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére;
- az egyén és a közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

2.12.2.2 A környezettudatosságra nevelés célja

A bennünket körülvevő természet Isten teremtő munkájának eredménye. Azt a feladatot bízta ránk, hogy „uralkodjunk rajta”. Ez nem pusztítást és kihasználást jelent, hanem a felelős „gazda” gondosságát, aki óvja, védi, szépíti, rendben tartja a környezetét. Ezért a környezettudatosságra nevelés elsődlegesen a hitéleti neveléshez köthető, s csak másodsorban jelent szemléletformálást, melynek „átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

2.12.2.3 Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Az ember környezetéhez hozzá tartozik mind a természetes, mind az épített és a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Ennek céljából fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

A környezetben minden mindennel összefügg, ezért szerencsés, hogy a környezeti nevelés rendszer-szemléletű, lehetővé teszi az egésztől a részek felé való megismerést, több tudományterület összekapcsolását. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda, más intézményes és intézményen kívüli terület).

A környezeti problémák igazából soha nem helyi jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti nevelés helyi problémákra, a helyi természeti-társadalmi jellemzők megismerésére támaszkodjon, miközben meglátatja ezek globális összefüggéseit. Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül eljut a gyermekekben a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig. Cél olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie.

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az **együttműködésre nevelés**, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése.

A jövő problémái sok esetben még előreláthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, **problémamegoldó gondolkodás** képességének kialakítása, fejlesztése.

A **környezet** és az **egészség** egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak **környezet- és egészségtudatos magatartását** is fejleszteni kívánjuk.

2.12.2.4 Helyzetkép

2.12.2.4.1 A település

A település természeti, társadalmi, gazdasági helyzete

A környezeti nevelés szempontjából különösen fontos, hogy az iskola „nyitott” legyen, azaz szerves, integráns részét képezze az adott településnek. A környezeti nevelés során kiemelt figyelmet kell fordítanunk Tiszakeszi természeti és társadalmi-kulturális jellegzetességeire, adottságaira; a helyi értékek és gondok feltérképezésére. Külön feladat ezeknek a helyi értékeknek, adottságoknak az iskolai programba (és konkrétan a tantervekbe) való beépítése mind a tanítás tartalmát, mind a hozzá rendelt tevékenységrendszerrel illetően.

Tiszakeszi sík területen, Borsod-Abaúj-Zemplén megye déli részén, egy bekötőút végén, a Tisza partján fekvő 2700 lelkes település. Átmenő forgalom hiányában és a munkalehetőség korlátozottsága miatt a község fejlődése közepes. A környezeti nevelés szempontjából különösen említésre méltó, hogy szelektív hulladékgyűjtőket helyeztek ki és rendszeres elszállításukat is megoldották.

Óvodával, önkormányzati és egyházi iskolával, iskolamúzeummal, művelődési házzal egyaránt rendelkezik a falu. Kulturális értékei között kell megemlíteni a Széchenyi-parkot, melyben az 1848/49-es és az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére kopjafát állítottak 1990-ben; az I. világháborús, hősi emlékművet, melyet 1926-ban állítottak; a volt Édes-kastélyt, amely most a Művelődési Központ szerepét tölti be; a volt Zsóry-kastélyt, mely az önkormányzat által működtetett ebédlő helyszíne.

Természeti értékei között kell kiemelni a két iskola határán elhelyezkedő 200 éves, kocsányos-tölgyfát Mára már csak ez az egy fa maradt meg a hatalmas kocsányos-tölgyes erdőből.

2.12.2.4.2 Az iskola

Az iskola helye és épülete

A Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola a falu központjában helyezkedik el, a református templom mellett. Az iskola helye befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit.

A főépületben adott:

- aula;
- 8 tanterem;
- könyvtárszoba;
- tanári szoba;
- igazgatói iroda;
- gazdaságvezetői iroda;
- titkári helyiség;
- konyha;
- szertár;
- mosdók;
- takarítói helyiség;
- kazánház.

A telephelyen adott:

- 5 tanterem
- tanári szoba
- takarítói helyiség
- kazánház
- folyosó
- mosdók

Rendelkezünk még:

- tornaszobával, melyhez öltözők, mosdók és zuhanyzók is kapcsolódnak;
- különálló épületben számítástechnika szaktanteremmel.

Aki iskolánk főépületébe belép, az aulába kerül. Ennek tetőt tartó, sűrű fa gerendái egy erdőt szimbolizálnak. A folyosón növények, dekorációk és faliújságok találhatóak, ahová a gyerekek munkái is kihelyezhetők. A gyermekek számára korosztályuknak megfelelő méretű, kényelmes padok állnak rendelkezésre és személyes holmijaik számára fogasok, cipőtárolók. A telephelyen széles folyosó, tágas tanterem, nagy felületű ablakok biztosítanak egészséges környezetet.

Technikai felszereltségünk átlagos. Rendelkezünk: televíziókkal, DVD lejátszókkal, CD lejátszós magnókkal, írásvetítőkkel, laptopokkal, projektorokkal, számítógépekkel, hozzájuk vezetékes és wifi internet csatlakozással, elektromos zongorával és hangerősítő berendezésekkel, videokamerával, interaktív táblákkal.

Iskolánk udvara nyitott, parkos jellegű. A pihenésre szánt faragott padok a hét vezért ábrázoló oszlopokat kötik össze. Lehetőség van sportolásra, játékokra a füvesített sportpályán és a fából készült játszótéri játékokon.

Az iskola működése környezeti szempontból

A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol évről-évre fokozatosan és lépésenként haladunk előre. Hagyomány már, hogy használt elemeket és mobiltelefont gyűjtünk, műanyag flakonok kupakjait gyűjtjük újrahasznosításra, részt veszünk a falu hagyományörző rendezvényein és rendszeresen végezzük a környezetünk tisztántartását.

2.12.2.4.3 Erőforrások

Belső személyi erőforrások

Pedagógus:

- tantárgyában segít a környezeti nevelési célok megtalálásában, tantárgyába beépíti ezeket, tanmenetében jelöli, tanmenetéhez tartja magát
- odafigyel példamutató magatartására
- részt vesz a környezeti nevelési programokon, segít azok szervezésében stb.

Diák:

- részt vesz a környezeti nevelési programokon
- magatartásával, aktív részvételével elősegíti a környezeti nevelési célok megvalósulását stb.
-

Irodai alkalmazottak:

- tartsák be ők is a hulladékkezelés, energia- és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait,
- munkavégzésük, életük legyen példamutató

Technikai dolgozók:

- vegyenek részt azokban a környezeti nevelési feladatokban, amelyekben szükség van a segítségükre (pl. madárkalács készítés, saláták, gyümölcssteák készítése, terítés szépsége, madárodú készítés, szelektív hulladékgyűjtők megfelelő ürtése stb.)

Külső személyi erőforrások

- fenntartó testület;
- önkormányzati szervek;
- szülők;
- lakosság;
- civil szervezetek;
- egyéb partnerek stb.

Anyagi források

A szükséges anyagi erőforrások megtervezése a tanulás-szervezési módoktól az épület környezetbarát módon való működtetéséig lehetőleg mindenre terjedjen ki.

Azokat a környezeti nevelési programokat és célokat, melyeket a kötelező tanórai (hagyományos és nem hagyományos) keretekbe építünk be, a kormányzat pályázatokon keresztül támogatja. Ezért fontos ezek figyelemmel kísérése és a rajtuk való indulás.

2.12.2.5 Konkrét célok és feladatok

A gyerekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.

Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.

Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérezését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.

Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élményhelyzetek biztosítását.

Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.

Felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodás, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.

Közepes létszámú osztályok fenntartása, ahol a pedagógusok jobban oda tudnak figyelni a gyerekek előrehaladására, problémáira. A létszám lehetővé teszi, hogy felfedezzük a gyerekek bizonyos irányú tehetségét, és módunkban áll érdeklődési körüknek megfelelően terelgetni őket azon az úton, melyen tehetségüket kibontakoztathatják. A létszám lehetővé teszi a könnyebb együttműködést, a szereteten alapuló nevelés szolgálatát.

A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba (technika-életvitel, történelem, művészeti tárgyak), lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.

A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok: jeles napok megünneplése, terepi foglalkozások a természetismeret, a környezetismeret és a biológia-egészségtan tantárgyak keretében.

Konkrét természetvédelmi és környezetvédelmi oktatás a felsőbb évfolyamokon a természetismeret tantárgy keretében.

Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.

A gyermekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző természetvédelmi szervezetek, és az önkormányzat munkájába.

Kulcsszavak: hit, remény, szeretet, tisztelet, megbecsülés, harmónia, mértékletesség, takarékoság, alázat, segítőkészség, együttműködés, felelősség, mérték és mértéktartás, öröm, vidámság, empátia, szelídség, tolerancia, esztétika, ökológiai fenntarthatóság, kölcsönhatás, globális gondolkodás, lokális cselekvés.

2.12.2.6 Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A tanórai tartalom a tanulók számára a kötelezően elsajátítandó tartalmat jelenti. Ennek szervezési formája lehet

- hagyományos, mely alatt a 45 perces tanórákat értjük, illetve
- nem hagyományos tanóra, ami lényegében a komplex foglalkozásokat öleli fel, s mint ilyen kiemelkedő jelentőségű a környezeti nevelés szempontjából (pl. jeles napok, terepmunka stb.) Ezek olyan tanulásszervezési formák, amelyeknek éppen az az egyik meghatározó jellege, hogy nem tanórakeretben történnek.

2.12.2.6.1 Hagyományos tanórai foglalkozások

Hit és erkölcsstan

A tanulók

- ismerjék a Biblia tanításait Földünk, környezetünk, teremtett világunk megóvásával kapcsolatban
- legyenek képesek ebben tevékenyen részt venni

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását;
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását;

- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre;
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük;
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére.

A tanulóknban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Hon és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelében élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit;
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök).

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

A tanulóknban

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzeteken átívelő felelősség a környezettel szemben;

- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknban

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal;
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében;
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit.

Természetismeret

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére;
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll);
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése;
- ökológiai szemlélet fejlesztése;
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése;
- magatartás fejlesztése;
- értékrend alakítása;
- környezettudat fejlesztése;
- felelősségérzet fejlesztése;
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknál

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód;
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásukat, világszemléletüket;
- értsék meg, hogy a társadalom földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet;
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit.

A tanulóknál

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény;
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére;
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;

- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá;
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére;
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát;
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére;
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;

- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Technika és életvitel

A tanulók

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket;
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait;
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit;
- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást;
- sajátítsák el az alapvető biokertészeti ismereteket;
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit;
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait;
- ismerjék meg a komposztálás folyamatát és hasznát;
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat;
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit;
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismeretek, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismerveit.

A tanulóknál

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény;
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön a felelős, környezettudatos beállítottság;
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás.

Informatika

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket;
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre;
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környeztkárosító hatásait;
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket;

- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve;
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezet-szennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat.

A tanulóknál

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását;
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására;
- segítse az egészséges napi-heti-évszakos életritmus kialakulását.

A tanórán a tananyagot kívül még sok apróság is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

2.12.2.6.2 Nem hagyományos tanórai foglalkozások

A kötelező tananyag elsajátítása nem hagyományos (45 perces) órakeretek között is történhet. Ezek a példák a környezeti nevelés céljainak kitűnően megfelelnek:

Terepmunka: Nagyon jó módszer például a felsős évfolyamok számára, Magyarország élőhelyeinek, ezek élővilágának megismerésében (pl. a vizek élővilágáról szóló tananyaggal kapcsolatos ismeretek elmélyítése a Tisza folyóhoz szervezett terepgyakorlat keretében történhet).

Nem a tanteremben tartott óra: pl. A háziállatfajták oktatásánál meglátogathatunk egy gazdasági udvart.

Tanórán kívüli lehetőségek

- szakkör;
- gyűjtőmunka;
- vetélkedő;
- nyári tábor;
- kézműves foglalkozás;
- színház, mozi;
- kirándulás, túra;
- múzeum, állatkert látogatása;
- pályázatokon való részvétel;
- hulladékgyűjtés;
- kiállítás (készítés, megtekintés);
- települési környezet szépítése.

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy az iskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

2.12.2.7 Módszerek

Használhatunk hagyományos módszereket, de a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabbak az élményalapú, tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek. Törekedni kell ezek minél sokoldalúbb alkalmazására.

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz;
- vonjanak be minél több tanulót;
- az iskola keretein túl is legyenek hatással;
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen;
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófapedagógiát;
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez;
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak;
- az érzelmeken át hassanak;
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak;
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.);
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére;
- legyen bennük sok játékos elem.

Játékok

- szituációs;
- memóriafejlesztő;
- kombinációs;
- érzékelést fejlesztő;
- ráhangolást segítő;
- bizalomerősítő;
- kapcsolatteremtést segítő;
- drámapedagógia.

Terepgyakorlati módszerek

- Terepgyakorlatok
- Táborok
- Térképkészítés
- Egyszerű megfigyelések
- Célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív módszerek

- Természetvédelmi és fenntartási munkák
- Rekonstrukciós munkák
- Madárvédelmi feladatok
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Rend- és tisztasági verseny

Művészi kifejezés

- Vizuális művészet a környezeti nevelésben
- Irodalmi alkotások
- Zeneművészet
- Fotóművészet
- Táncművészet
- Népművészet
- Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- A tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

2.12.2.8 Taneszközök

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok a technika, életvitel és gyakorlat környezeti nevelési célkitűzéseihez (pl. megfelelő szerszámok)
- Elsősegélykészlet alapvető anyagai.

2.13 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a képességeinek legjobban megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ahhoz, hogy ezt tudjuk nyújtani neki, minél alaposabban meg kell ismernünk. Ezért intézkedéseink tanulóink megismerésével, megfigyelésével kezdődnek, a szükséges módszerek, eszközök kiválasztásával és alkalmazásával folytatódnak. A cél, hogy személyre szabott módon, de mindenki számára egyenlően elérhetővé váljon a tudás, a műveltség.

Intézkedéseink:

- A tanulók személyiségének megismerése
- Tehetségterületeik feltárása
- Tanulási, egyéb nehézségeik feltárása, a szakértői bizottság véleményének megismerése
- A szükséges pedagógiai módszerek kiválasztása
- Tanulásszervezési eljárások megválasztása
- A kulcskompetenciák kialakítása, fejlesztése
- Differenciált követelmények, egységes ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása

2.13.1 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A tanulók előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, a viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében és a higiénia terén is.

Szociálisan hátrányos helyzetűnek azokat a tanulóinkat tekintjük, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű tanulót képességeinek kibontakoztatásában, adottságaihoz mért fejlődésében.

Ehhez először elemeznünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához. Ilyenek:

- a családi mikrokörnyezet (pl. lakásviszonyok, jövedelmi viszonyok, kulturális helyzet, nevelési hagyományok stb.);
- a családi házon kívüli környezet (pl. utca, lakóközvet, társas kapcsolatok);
- az iskolai környezet (pl. helytelen nevelői magatartás, rossz tanár-diák viszony, a tanuló peremhelyzete a közösségben stb.).

A hátrányok számbavétele után meghatározzuk tevékenységünk célját és a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- étkezési támogatás;
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott támogatás;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet stb.);
- továbbtanulás irányítása, segítése;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátránytól szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek;
- ingyenes, illetve kedvezményes táborok, mozi-, színház-, múzeumlátogatás szervezése a rászoruló tanulóknak.
- helyi, regionális, országos pályázatokon való részvétel, támogatások igénylése;
- a tanév kezdetekor az iskola azon pénzügyi lehetőségeinek számbavétele, amelyek felhasználhatók a hátrányos helyzetű tanulók támogatására (egyeztetve a szülői munkaközösséggel, a tantestülettel, a diákönkormányzattal, az iskolai alapítvány kuratóriumával);
- a szülők tájékoztatása a szociális juttatások lehetőségeiről (szülői értekezleten, fogadóórákon stb.);
- felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése;
- pályaaorientációs tevékenység;
- drog-és bűnmegelőzési programokban való részvétel;
- mentálhigiénés programok;
- a tehetséges tanulók versenyeken való részvételének anyagi támogatása (pl. versenydíjak, útiköltség térítése);
- táborozási hozzájárulások (alapítvány).

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló pedagógiai tevékenységek

Egyre több tanuló kerül olyan anyagi helyzetbe, mely egészséges testi fejlődését, zavartalan tanulását hátráltatja. Az iskola életében fontos feladat az esélyek kiegyenlítődése, a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése. A segítségre szorulóknak elsősorban az alacsony jövedelmű, a munkanélküli, valamint a szociális ellátásban részesülő szülők gyermekei.

Eszközeink a szociális hátránykompenzáció tevékenységeire:

- a gyermekvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése;
- a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása;
- kapcsolatfelvétel a szakszolgálati intézményekkel;
- a tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása (csoport, páros, individuális munkaforma);
- az érintett tanuló érdek- és esélyérvényesülésének elősegítése.

2.14 A tanulók jutalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez – az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

A jutalmazás formái:

Szaktárgyi, szaktanári dicséret:

Alsó tagozatban a tanító szaktárgyi dicséretet, felső tagozatban a pedagógus szaktanári dicséretet adhat: tanulmányi munkáért, kiemelkedő teljesítményért, plusz feladatért, iskolai versenyen elért első-harmadik helyezéért, példás szorgalomért, a tanuló pozitív irányú fejlődéséért stb.

Beírásra kerül a tájékoztató füzetbe és a naplóba.

Osztályfőnöki dicséret:

Az osztályfőnök a tanulót írásbeli dicséretben részesítheti tanulmányi munkáért, példás magatartásért, szorgalomért, az osztályközösség kialakításáért, fejlesztéséért, humánus cselekedetért, ünnepi műsorban való színvonalas szerepléséért stb.

A dicséretet a tájékoztató füzet és az osztálynapló megfelelő rovatába be kell vezetni.

Igazgatói dicséret:

Azt a tanulót, aki félévkor vagy tanév végén kitűnő tanulmányi eredményt ér el és példás magatartású vagy közösségi munkája kimagasló, körzeti versenyen 1-6. helyezett, országos versenyen 1-10. helyezett, külső rendezvényeken szereplésével iskolánkat méltóan képviseli stb. a tanév bármely szakában a szaktanár, osztályfőnök igazgatói dicséretre javasolhatja.

Beírásra kerül a tájékoztató füzetbe, az osztálynaplóba, a bizonyítványba. Az igazgatói dicséretet a tanulóközösség előtt ismertetni kell.

Nevelőtestületi dicséret:

Az a tanuló, aki huzamosabb ideig példamutató magatartást, kiváló tanulmányi eredményt ér el, szaktárgyi versenyeken kiemelkedően szerepel, stb. az osztályban tanító pedagógusok egyetértésével nevelőtestületi dicséretben részesíthető.

Bevezetjük a tájékoztató füzetbe, az osztálynaplóba, a bizonyítványba.

2.15 Fegyelmező intézkedések

Az a tanuló, aki a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, fegyelmező intézkedésben vagy fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmező intézkedés és a fegyelmi büntetés nevelési eszköz alkalmazásakor figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a terhére rótt kötelezettségesség súlyát.

A fegyelmező intézkedés és a fegyelmi büntetés nem lehet megtorló vagy megalázó, testi fenyegetést alkalmazni tilos.

Fegyelmezési fokozatok:

Szaktanári figyelmeztetés:

Azt a tanulót, aki vét a házirendünkben megfogalmazott szabályok ellen a tanító vagy a szaktanár figyelmeztetésben részesítheti.

A figyelmeztetés történhet szóban vagy írásban osztályközösség előtt. Beírásra kerül a tájékoztató füzetbe és a naplóba.

Osztályfőnöki figyelmeztetés:

Azt a tanulót, aki 2 szaktanári figyelmeztetés ellenére az iskolai rendet ismételten megszegi vagy komolyabb szabályszegést követ el, az osztályfőnök figyelmeztetésben részesítheti. Egy tanévben többször is adható.

Beírásra kerül a tájékoztató füzetbe és a naplóba.

Osztályfőnöki intés:

Azt a tanulót, aki 2 osztályfőnöki figyelmeztetés ellenére az iskolai rendet ismételten megszegi vagy súlyos fegyelmi vétséget követ el, osztályfőnöki intésben lehet részesíteni.

Beírásra kerül a tájékoztató füzetbe és a naplóba.

Igazgatói figyelmeztetés:

Azt a tanulót, aki 2 osztályfőnöki intó után az iskolai rendet újból megszegi, vagy súlyos fegyelmi vétséget követ el, az igazgató az osztályfőnök javaslatára figyelmeztetésben részesítheti.

Az igazgatói figyelmeztetést a tanulóifjúság tudomására kell hozni.

Beírásra kerül a tájékoztató füzetbe, a naplóba és a bizonyítványba.

Fegyelmi és kártérítési felelősség:

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén vele szemben fegyelmi eljárás indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola igazgatója vagy a nevelőtestület dönt.

A tanuló fegyelmi ügyében a nevelőtestület dönt, a döntés legsúlyosabb esetben lehet kizárás is. A büntetést írásba kell foglalni, az osztálynaplóba kell vezetni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén szülője kártérítésre kötelezhető a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvének szabályai szerint. A kártérítés pontos mértékét az iskola igazgatója határozza meg. A kisebb, könnyen megállapítható értékű károkat (pl.: ablaktörés) teljes értékben köteles megtéríteni a tanuló. A szándékos rongálás fegyelmi büntetést is von maga után.

2.16 Az otthoni, napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbszörénél szükséges a rendszeres házi feladat.

A házi feladat lehet:

- szóbeli;
- írásbeli;
- egyszerre mindkettő.

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat;
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket;
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

A szaktanár adhat fel szorgalmi házi feladatot is.

A házi feladat ellenőrzése:

- a szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik;
- az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell;

Házi feladatok lehetnek:

- tankönyvi vagy más szöveg a hangos vagy néma olvasás gyakorlására
- szóbeli tanulnivaló: tananyag, vázlat stb.
- munkatankönyvből, feladatgyűjteményből, fénymásolt lapon adott feladatok;
- másolás;
- vázlatkészítés;
- leíró vagy elemző munkák;
- házi dolgozat;

- gyűjtő- vagy kutatómunka;
- kérdésekre adandó válaszok
- kiselőadás
- gyakorlati tennivaló

Csak annyi írásbeli házi feladat adható fel, amennyit a következő tanórán a tanár ellenőrizni tud. Hétfégre és szünidőre csak annyi írásbeli és szóbeli házi feladat adható fel, amennyi a szokásos tanulnivaló egyik tanóráról a másikra. A kötelező olvasmányokat a pedagógus az év elején, lehetőleg az 1. tanórán, de legkésőbb szeptember 20-ig köteles bejelenteni és leírni, a feldolgozási sorrend és annak várható időpontja körülbelüli megjelölésével.

2.17 A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

2.17.1 Alapelvek:

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A fenntartó a pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását évente értékeli.

2.17.2 A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai programot az igazgató készíti el, a nevelőtestület elé terjeszti megvitatásra és elfogadásra. A programot a fenntartó hagyja jóvá.

1. A pedagógiai program módosítására:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- szakmai munkaközösségek;
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

2. A tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül a képviselőik (diák-presbitérium) útján javasolhatják.

3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

4. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

2.17.3 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános.

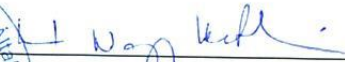
2. A pedagógiai program az iskola honlapján, egy-egy példánya az iskolatitkárságon és az igazgatói irodában megtekinthető.

2.18 Pedagógiai Program legitimációja

1. A Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját a nevelőtestület a 2015. augusztus 28-án tartott értekezletén elfogadta.

Tiszakeszi, 2015. augusztus 28.

A nevelőtestület képviselője

A nevelőtestület képviselője

2. A módosított Pedagógiai Programot az iskola Szülői Szervezete megismerte, véleményezte.

Tiszakeszi, 2015. augusztus 31.

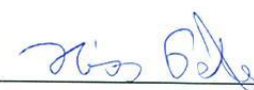

Pálnokné Fazekas Erzsébet, a Szülői MK. elnöke

3. A módosított Pedagógiai Programot a fenntartó Tiszakeszi Református Egyházközség a 2015. augusztus 31-én tartott presbiteri gyűlésen megtárgyalta, és a 16/2015. számú határozatával jóváhagyta.

Tiszakeszi, 2015. augusztus 31.

Király István főgondnok

Kiss Péter lelkipásztor

4. A módosított Pedagógiai Programot a Diákpresbitérium a 2015. augusztus 30-án tartott gyűlésén véleményezte.

Tiszakeszi, 2015. augusztus 30.

Tegzes Blanka Anna
a Diákpresbitérium elnöke

5. A módosított Pedagógiai Programot jóváhagyom.

Tiszakeszi, 2015. augusztus 31.

Jóváhagyom
igazgató